

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(27 липня – 2 серпня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	10
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	32
Центральні.....	32
Регіональні.....	66
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	75

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(27.07-02.08.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

29.07.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mininfra.gov.ua/news/ponad-7-tysiach-vstupnykiv-iz-tot-podaly-zaiavy-do-ukrainskykh-universitytetiv>

Понад 7 тисяч вступників із ТОТ подали заяви до українських університетів

Понад 7 тисяч вступників із тимчасово окупованих територій уже подали заяви до українських закладів вищої освіти під час вступної кампанії 2026 року.

Держава вибудовує комплексну систему підтримки молоді – від допомоги з виїздом із ТОТ до вступу, отримання необхідних документів, пошуку житла та подальшої інтеграції в українських громадах.

Про це йшлося під час брифінгу в Медіацентрі Україна, участь у якому взяли представники Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України, Міністерства освіти і науки, Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей, ініціативи Президента України Bring Kids Back UA, закладів вищої освіти та студентів з ТОТ, які вступили до українських університетів.

«Наше міністерство спільно з Міністерством освіти і науки та Bring Kids Back UA реалізує комплексну інформаційну кампанію щодо вступу дітей та молоді з ТОТ. Її мета – не лише розповісти про вступ, а й побудувати зрозумілий маршрут повернення – від прийняття рішення про виїзд до вступу до українського закладу освіти. До кампанії вже долучилися всі регіони України. Вона не лише про вступ, а й про збереження зв'язку з молоддю та формування довіри до держави», – зазначила директорка департаменту тимчасово окупованих територій та гуманітарних питань Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України Єлизавета Степанець.

За її словами, важливо, щоб молода людина після виїзду з ТОТ розуміла, куди може звернутися та яку підтримку отримати на кожному етапі – від оформлення документів і пошуку тимчасового житла до вступу та адаптації в новій громаді.

За інформацією МОН, наразі для молоді з тимчасово окупованих територій продовжують діяти спеціальні механізми вступу, зокрема Квота-2, освітні центри «Крим – Україна» та «Донбас – Україна», також для окремих категорій вступників передбачена можливість вступу без НМТ.

Система підтримки передбачає не лише освітні можливості. Молоді, яка повертається з ТОТ, також потрібен психологічний та соціальний супровід, допомога з документами, житлом і подальшою інтеграцією.

Під час брифінгу своїми історіями поділилися студенти, які після виїзду з тимчасово окупованих територій вступили до українських університетів.

Вони розповіли про власний досвід повернення, адаптації та навчання, а також про підтримку, яку отримали на цьому шляху.

Мінрозвитку продовжує працювати над тим, щоб молодь із ТОТ мала чітку та зрозумілу інформацію про можливості повернення, вступу та подальшої підтримки в українських громадах.

Ця робота є частиною ширшого завдання – зберігати зв'язок із молоддю на тимчасово окупованих територіях, створювати умови для її повернення та забезпечувати можливість будувати своє майбутнє в Україні.

Довідково. Захід відбувся за підтримки Програми «Партнерство за сильну Україну», яку фінансують уряди Великої Британії, Естонії, Канади, Норвегії, Фінляндії, Швейцарії та Швеції. Метою Програми є посилення стійкості України в умовах російської агресії через надання критично важливої підтримки громадам у співпраці з українськими органами державної влади, громадянським суспільством, медіа та приватним сектором.

28.07.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-datska-rada-dopomoha-vpo>

Підтримка ВПО та постраждалих від війни: Мінсоцполітики і Датська рада у справах біженців обговорили проєкт допомоги у прифронтових районах

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко зустрілася з представниками Датської ради у справах біженців та її уповноваженою представницею, керівником з операційної діяльності Орелі Фокон. Сторони обговорили можливості посилення взаємодії у підтримці ВПО та координації зусиль держави й гуманітарних партнерів.

Однією з ключових тем зустрічі став проєкт «Комплексна екстрена допомога людям, домогосподарствам і громадам, які постраждали від конфлікту та мають найнагальніші потреби в Україні», який Датська рада у справах біженців реалізує за фінансування Європейської Комісії. Представники Датської ради у справах біженців презентували основні напрями проєкту, а сторони обговорили можливості його підтримки з боку Мінсоцполітики.

Проєкт передбачає комплексну підтримку людей, які постраждали від війни у прифронтових районах. Зокрема, йдеться про забезпечення доступу до безпечного та придатного для проживання житла, ремонт пошкоджених вікон і дверей, утеплення помешкань та інших заходів з підготовки до зимового періоду. Протягом 12 місяців допомога в межах проєкту надаватиметься у районах Сумської, Дніпропетровської, Запорізької, Харківської, Донецької та Херсонської областей.

«Люди у прифронтових громадах щодня стикаються з наслідками війни та потребують своєчасної підтримки. Для нас важливо, щоб необхідна допомога була доступною там, де потреба в ній найбільша. Саме тому ми посилюємо взаємодію з гуманітарними партнерами, об'єднуючи ресурси та можливості для більш ефективної підтримки людей у прифронтових громадах», – зазначила Тетяна Кірієнко.

Окремо сторони обговорили подальші напрями співпраці між Мінсоцполітики та Датською радою у справах біженців для посилення підтримки людей, які постраждали від війни.

31.07.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ye-prodovzhyv-zakhyst-ukrayintsyam-2028>

Європейський Союз ухвалив рішення продовжити тимчасовий захист для українців до 4 березня 2028 року

Рада Європейського Союзу за письмовою процедурою затвердила продовження режиму тимчасового захисту для українців, змушених шукати прихистку від війни, ще на один рік – до 4 березня 2028 року.

За останніми даними Євростату, майже 4,4 мільйона українців перебувають під тимчасовим захистом у країнах ЄС, більшість із них – жінки та діти. Продовження дії цього механізму дає українцям, які були змушені виїхати за кордон через війну, чіткі, стабільні та передбачувані умови перебування, правову визначеність та доступ до базових прав і послуг у країнах ЄС.

«Ми вдячні Європейському Союзу та державам-членам за рішення про продовження дії тимчасового захисту для наших громадян, які змушені шукати прихисток від війни. Воно є важливим сигналом незмінної підтримки України та українців і забезпечує нашим громадянам стабільність, правову визначеність та передбачуваність, доки триває війна», – зазначив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улюгін.

Визнаючи як необхідність захисту переміщених осіб, так і потребу України захищатися від незаконної агресії РФ, країни ЄС погодилися, що тимчасовий захист має надаватися лише тим, хто виконує вимоги щодо військового обов'язку в Україні. Це положення не поширюватиметься на українців, які вже користуються тимчасовим захистом у країнах Європейського Союзу.

27.07.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/malyi-i-serednii-biznes-u-pryfrontovykh-rehionakh-mozhe-otrymaty-finansovu-pidtrymku-v-mezhakh-prohramy-bloom>

Мінекономіки: Малий і середній бізнес у прифронтових регіонах може отримати фінансову підтримку в межах Програми BLOOM

Розпочався прийом заявок на фінансову допомогу для малих і середніх підприємств за напрямом Програми BLOOM. Підтримку можуть отримати бізнеси, які планують масштабувати діяльність, створювати або зберігати робочі місця та посилювати соціальний чи екологічний вплив.

Малий і середній бізнес забезпечує зайнятість, підтримує місцеві громади та формує економічні можливості для людей, які постраждали від війни. Програма BLOOM спрямована на підтримку людей, підприємств і громад у постраждалих регіонах: допомагає відновлювати джерела доходу та знаходити роботу, а бізнесу – розвиватися й зміцнювати місцеву економіку. Напрямок підтримки МСП реалізує громадська організація West Ukraine Digital в межах програми BLOOM за фінансування UK aid.

Умови участі

Програма діє в Чернігівській, Дніпропетровській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Одеській, Черкаській, Кіровоградській, Полтавській, Сумській і Запорізькій областях.

Подати заявку можуть юридичні особи всіх форм власності (ТОВ, ПП, ТДВ тощо) та фізичні особи-підприємці, які є внутрішньо переміщеними особами, ветеранами або мешканцями територій, де ведуться чи велися бойові дії.

Прийом заявок триває до 30 вересня 2026 року. Розмір фінансової допомоги – [від 17 000 до 30 000 доларів США / у середньому X доларів США] у гривневому еквіваленті за курсом НБУ. Кошти надаються на придбання виробничих основних засобів. Реалізація бізнес-ідеї має тривати 3–4 місяці.

Як відбуватиметься відбір

Відбір конкурсний. Під час оцінювання враховуватимуться потенціал бізнес-ідеї, створення або збереження робочих місць, обґрунтованість потреби у фінансуванні, соціальний або екологічний вплив, досвід ведення бізнесу, реалістичність і стійкість ідеї, а також ділова репутація заявника.

Пріоритет матимуть підприємства із суспільно важливих сфер: охорони здоров'я, реабілітації та психологічної підтримки, освіти, соціального догляду, екології, переробки, виробництва та інших напрямів, що сприяють розвитку громад. Повний перелік пріоритетних галузей – на сайті програми. Бізнеси з інших сфер також можуть узяти участь, якщо їхня діяльність має відчутний соціальний вплив.

28.07.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/yeoselia-za-tyzhden-141-ukrainska-rodyna-otrymala-dostupnu-ipoteku>

«Оселя»: за тиждень 141 українська родина отримала доступну іпотеку

За минулий тиждень за програмою доступних кредитів «Оселя» українці отримали 141 новий кредит на суму 278 млн грн.

З них кредити під 3% отримали:

- 55 військовослужбовців та представників сектору безпеки;
- 6 педагогів;
- 5 медиків;
- 2 науковці;
- 2 ветерани.

Кредити під 7% отримали:

- 39 українців без власного житла;
- 32 ВПО.

Загалом з початку 2026 року 4 815 українців скористались програмою «Оселя» та отримали пільгові іпотеки на суму понад 9,4 млрд грн.

Найбільше кредитів у межах програми надано у Київській області – 51, місті Києві – 21, Волинській області – 14 та Львівській області – 11.

За типом нерухомості: 77 українці отримали кредит на житло першого продажу, з яких 52 об'єкти – на стадії будівництва. Ще 64 кредити видано на придбання житла на вторинному ринку.

Нагадаємо, що програма «Оселя» також доступна для мешканців прифронтових територій. Програма передбачає державну компенсацію 70% першого внеску за іпотекою, 70% щомісячних платежів протягом першого року кредитування, а також до 40 тис. грн на супутні витрати при оформленні іпотеки.

29.07.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/tsohorich-bilshe-23-tysiach-vnutrishno-peremishchenykh-ukraintsiv-znaishly-robotu-za-pidtrymky-sluzhby-zainiatosti>

Цьогоріч більше 23 тисяч внутрішньо переміщених українців знайшли роботу за підтримки Служби зайнятості

Війна змусила мільйони українців залишити свої домівки та починати життя заново. Для багатьох із них одним із перших кроків до стабільності стає

пошук роботи, нової професії або можливості започаткувати власну справу. Саме в цьому допомагає Державна служба зайнятості.

З початку 2026 року послугами Державної служби зайнятості скористалися понад 64 тисяч внутрішньо переміщених громадян.

Загалом від початку повномасштабного вторгнення рф підтримку Служби отримали вже понад 317 тисяч людей, які були змушені покинути свої домівки через війну. Найчастіше внутрішньо переміщені люди звертаються саме за допомогою у працевлаштуванні.

Від початку року вже 46 тисяч ВПО отримали статус зареєстрованого безробітного, а більше 23 тисячі вже знайшли роботу за сприяння Державної служби зайнятості. При цьому майже 9 тисяч було працевлаштовано з компенсацією роботодавцю.

Крім того, 12 тисяч людей долучилися до суспільно корисних робіт, ще 1,4 тисячі – до громадських робіт. Такі програми дозволяють не лише отримувати дохід, а й допомагати своїм громадам та швидше адаптуватися на новому місці проживання.

Загалом із 2022 року Державна служба зайнятості допомогла працевлаштувати більше 170 тисяч внутрішньо переміщених українців.

Важливою складовою підтримки є професійне навчання.

Більше 5 тисяч внутрішньо переміщених громадян цього року підвищували кваліфікацію або здобували нову професію, щоб розширити свої можливості на ринку праці. Ще одним інструментом для професійного розвитку є ваучер на навчання. У 2026 році ним уже скористалися понад 1100 внутрішньо переміщених українців.

Ваучер дає можливість безоплатно опанувати одну зі 161 професії або спеціальності, а максимальна сума фінансування навчання цього року становить 33 280 гривень.

Для тих, хто мріє працювати на себе, Державна служба зайнятості пропонує грантові програми. Від початку року 680 внутрішньо переміщених українців отримали мікрогранти на відкриття або розвиток власної справи. Ще 85 – скористалися грантами для ветеранів та другого з подружжя. Загалом від початку дії програми «Власна справа» майже 4 тисячі внутрішньо переміщених громадян отримали фінансову підтримку для розвитку власного бізнесу.

28.07.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoring-misc-timchasovogo-prozhivannya-vpo-u-sarnenskomu-raioni

Моніторинг місць тимчасового проживання ВПО у Сарненському районі

Представники Офісу Омбудсмана України у Рівненській області продовжують здійснювати моніторинг дотримання прав внутрішньо переміщених осіб, які проживають у місцях тимчасового проживання (МТП).

У межах реалізації парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини проведено повторні моніторингові візити до чотирьох МТП, що функціонують на базі приватної будівлі Кудрі Ельвіри Наріманівни, ВСП «Сарненський педагогічний фаховий коледж Рівненського державного гуманітарного університету», профспілкового підприємства санаторію «Горинь» Ради Федерації профспілок Рівненської області та Сарненського районного ліцею «Лідер» Сарненської міської ради.

Під час моніторингових візитів представники Офісу Омбудсмана України оцінили умови проживання внутрішньо переміщених осіб, рівень забезпечення їхніх базових потреб, доступність об'єктів для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, а також дотримання вимог законодавства у сфері функціонування місць тимчасового проживання.

Попередні моніторингові візити до зазначених закладів проводилися у 2024 році. Повторні відвідування засвідчили позитивну динаміку у виконанні наданих рекомендацій. Адміністраціями закладів та органами місцевого самоврядування вжито низку заходів щодо покращення умов проживання ВПО. Зокрема, частково усунуто раніше виявлені недоліки, покращено матеріально-побутове забезпечення та створено більш комфортні умови для мешканців.

Разом із тим моніторингові візити засвідчили, що окремі місця тимчасового проживання й досі не відповідають мінімальним вимогам, визначеним Порядком функціонування місць тимчасового проживання. Виявлені недоліки стосуються забезпечення архітектурної доступності, технічного стану окремих приміщень, матеріально-побутового оснащення та інших аспектів, які безпосередньо впливають на умови проживання внутрішньо переміщених осіб і потребують невідкладного усунення.

За результатами моніторингових візитів керівникам закладів, балансоутримувачам та органам місцевого самоврядування надано рекомендації щодо:

- забезпечення належного рівня архітектурної доступності будівель, зокрема облаштування безбар'єрного доступу до приміщень, санітарно-гігієнічних кімнат та інших об'єктів загального користування;

- проведення планових ремонтів житлових кімнат і місць загального користування;
- забезпечення мешканців необхідними побутовими приладами;
- опрацювання спільно з міжнародними та національними партнерами питання залучення будівельних матеріалів, обладнання та фінансування робіт для приведення умов проживання у відповідність до мінімальних вимог Порядку функціонування місць тимчасового проживання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 року № 930.

Місцеве самоврядування

28.07.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/vid-humanitarnoi-dopomohy-do-vlasnoi-spravy-na-ternopilshchyni-startuvav-proiekt-pidtrymky-vpo-emergency-appeal>

Від гуманітарної допомоги до власної справи: на Тернопільщині стартував проєкт підтримки ВПО «Emergency Appeal»

Від гуманітарної допомоги – до економічної незалежності: на Тернопільщині впроваджуватимуть новий проєкт підтримки ВПО.

Начальник Тернопільської ОВА Тарас Пастух провів робочу зустріч із представниками БФ «Карітас Тернопіль» на чолі з директором, отцем Романом Загородним. Під час зустрічі презентували новий гуманітарний проєкт Emergency Appeal, який реалізовуватиметься на Тернопільщині за підтримки «Карітас України» та міжнародних партнерів.

Проєкт, що стартував у липні 2026 року, змінює підхід до підтримки внутрішньо переміщених осіб та людей, які постраждали від війни. Якщо раніше основний акцент робився на наданні гуманітарної допомоги, то тепер головна мета – допомогти людині пройти шлях від кризової ситуації до економічної незалежності.

Протягом 10 місяців учасників проєкту супроводжуватимуть кейс-менеджери, психологи та інші фахівці. Для кожної родини розроблятимуть персональний план підтримки, що передбачає допомогу з працевлаштуванням, професійним навчанням, розвитком власної справи, а також юридичний і психологічний супровід.

Окрему увагу під час зустрічі приділили питанням співпраці Тернопільської ОВА та «Карітасу» у реалізації проєкту. Представники організації звернулися із пропозицією об'єднати зусилля задля підтримки ВПО, їхньої інтеграції в громади та створення можливостей для самостійного розвитку й економічної незалежності.

Тарас Пастух зазначив, що Тернопільська ОВА цінує багаторічну діяльність Карітас Тернопіль, який уже понад три десятиліття допомагає

людям у складних життєвих обставинах та залишається надійним партнером держави.

«Сьогодні важливо не лише підтримати людей, які були змушені залишити свої домівки через війну, а й створити для них умови, щоб вони могли відновити своє життя, знайти роботу, реалізувати себе та відчувати впевненість у завтрашньому дні. Саме поєднання державної політики та ініціатив громадського сектору дає найкращий результат», – наголосив начальник ОВА.

Учасники зустрічі підтвердили готовність до подальшої співпраці, адже спільні дії держави, органів місцевого самоврядування та благодійних організацій створюють більше можливостей для підтримки внутрішньо переміщених осіб, їхньої успішної інтеграції та досягнення економічної самостійності.

Куди можуть звернутися ВПО?

- Статус ВПО та соціальна допомога – органи соціального захисту у громадах, районні військові адміністрації або застосунок «Дія».
- Робота, навчання, гранти – Державна служба зайнятості (працевлаштування, перенавчання, ваучери, мікрогранти «Власна справа»).
- Підтримка від різних благодійних організацій – соціальний супровід, психологічна та юридична допомога, підтримка у працевлаштуванні й професійному розвитку.

28.07.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/u-vyzhnytskii-terytorialnii-hromadi-planuiut-zaprovadyty-sotsialnu-posluhu-pidtrymanoho-prozhyvannia-dlia-osib-z-invalidnistiu>

У Вижницькій територіальній громаді планують запровадити соціальну послугу підтриманого проживання для осіб з інвалідністю

Питання розширення та вдосконалення системи надання соціальних послуг обговорили під час робочої зустрічі заступниця начальника Чернівецької ОВА Оксана Симак із заступником Вижницького міського голови Сергієм Колотилом та керівницею КНП «Центр надання соціальних послуг» Ганною Колотило.

Ключовою темою зустрічі стало запровадження у Вижницькій міській територіальній громаді соціальної послуги підтриманого проживання для осіб з інвалідністю. Учасники наголосили, що розвиток цієї послуги є важливим кроком до впровадження сучасних підходів у сфері соціального захисту, адже підтримане проживання є ефективною альтернативою інституційному догляду. У цьому питанні є корисною співпраця з партнерами, зокрема є можливість впроваджувати ініціативу в межах проєкту з громадською

організацією «Соціальна Синергія», яка має досвід надання соціальних послуг та допомагатиме експертною підтримкою громаді на всіх етапах створення й розвитку послуги.

Також учасники зустрічі обговорили розвиток інших соціальних сервісів для жителів громади. Зокрема, йшлося про запровадження соціальної послуги притулку для маломобільних осіб з числа внутрішньо переміщених осіб та інших громадян, які були змушені залишити свої домівки через війну.

31.07.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/nachalnyk-chernivetskoj-ova-ruslan-osypenko-proviv-robochu-zustrich-iz-holovoju-ofisu-mizhnarodnoho-komitetu-chervonoho-khresta>

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Осипенко провів робочу зустріч із головою Офісу Міжнародного Комітету Червоного Хреста

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Осипенко провів робочу зустріч із головою Офісу Міжнародного Комітету Червоного Хреста у місті Львів Данієлою Хіменес Гуальдрон.

З початку повномасштабної війни кожен регіон України зіткнувся з різними викликами, для подолання яких важливою була і залишається допомога міжнародних організацій. Для Буковини одним із надійних партнерів став Міжнародний Комітет Червоного Хреста, який регулярно допомагає у вирішенні гуманітарних потреб.

Потенціал цього партнерства ще не вичерпаний, тому його потрібно розвивати і наповнювати новими спільними проєктами.

Важливий напрям, де вже є успішний досвід співпраці, це – підтримка внутрішньо переміщених осіб. Завдяки партнерству нещодавно у селі Черногузи Вижницького району створено модульне містечко на 23 житлові будинки, де проживають 60 людей, 22 з яких – діти. І це саме той приклад, який варто масштабувати, адже житла потребують ще близько 4 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Вже є конкретні пропозиції, до реалізації яких може долучитися Міжнародний Комітет Червоного Хреста.

Ще один пріоритетний напрям – розвиток соціальних послуг у громадах. Представники Червоного Хреста активно долучаються до діяльності служби «Соціальне таксі» і надання послуги догляду вдома. Також організація почала новий проєкт спільно з Великокучурівською громадою щодо надання послуги денного догляду дітей з інвалідністю.

Представники організації беруть участь і в розвитку мережі центрів психосоціальної підтримки, які допомагають як внутрішньо переміщеним особам, так і сім'ям військовослужбовців, ветеранам та іншим людям, які пережили складні життєві обставини.

«Запропонував партнерам розглянути можливість надати Центру соціально-психологічної реабілітації дітей Служби у справах дітей Чернівецької ОВА автомобіль на 20 місць для перевезення дітей, а також провести серію навчальних тренінгів для фахівців із супроводу ветеранів буковинських громад. Окремо звернувся до колег з проханням і надалі допомагати родинам в отриманні інформації про буковинських воїнів, які перебувають у полоні, та сприяти їхньому поверненню в Україну», – зазначив очільник області Руслан Осипенко.

31.07.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/na-ivano-frankivshchyni-obhovoryly-novi-napriamy-spivpratsi-z-iaponskym-ahentstvom-mizhnarodnoho-spivrobitnytstva-jisa>

На Івано-Франківщині обговорили нові напрями співпраці з Японським агентством міжнародного співробітництва (ЈІСА)

На Івано-Франківщині з робочим візитом перебуває делегація Японського агентства міжнародного співробітництва (ЈІСА). Сьогодні в Офісі децентралізації відбулася робоча зустріч заступниці голови ОДА Людмили Сірко з представниками Офісу ЈІСА в Україні, обласного центру зайнятості, Івано-Франківського відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю та регіональною координаторкою Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?».

Основною темою зустрічі стали сучасні виклики на ринку праці та перспективи розвитку партнерства у сферах зайнятості, соціальної підтримки та реінтеграції людей, які постраждали внаслідок війни.

Учасники презентували японським партнерам діяльність обласної служби зайнятості, Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, а також комплекс заходів, які реалізуються на Прикарпатті для підтримки ветеранів, ВПО, людей з інвалідністю та інших вразливих категорій населення.

Людмила Сірко наголосила, що повномасштабна війна суттєво змінила ситуацію на ринку праці, тому одним із пріоритетів залишається професійна адаптація та працевлаштування ветеранів і ветеранок, інтеграція ВПО, створення безбар'єрного середовища.

«Для нас важливо, щоб кожна людина, яка постраждала від війни, мала можливість повернутися до активного життя, знайти роботу, отримати необхідну психологічну та соціальну підтримку. Саме тому ми відкриті до співпраці з міжнародними партнерами, які готові допомагати у реалізації проєктів для ветеранів, людей з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб та їхніх родин. Переконана, що партнерство з ЈІСА стане важливим кроком у розвитку цих напрямів на Прикарпатті», – зазначила Людмила Сірко.

Під час зустрічі обговорили можливості реалізації спільних ініціатив, зокрема програм професійної перепідготовки відповідно до потреб

роботодавців, психологічної адаптації ветеранів і членів їхніх родин, а також розвитку системи підтримки ментального здоров'я. Окремо було представлено напрацювання області у межах презентації «Ветеранський простір: піклування про ментальне здоров'я».

Представники ЛСА презентували концепцію майбутнього проєкту, який планують реалізовувати в Україні. Його мета – сприяти соціальній реінтеграції та економічному розширенню можливостей українців через розвиток людиноцентричної системи соціальних послуг. Проєкт передбачає посилення взаємодії між установами соціальної сфери, розвиток інституційної спроможності, підготовку фахівців та оновлення матеріально-технічної бази профільних закладів.

Основними цільовими групами ініціативи визначено ветеранів і ветеранок, членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, людей з інвалідністю та молодь з ВПО.

У межах робочого візиту делегація ЛСА також відвідала Івано-Франківський обласний ветеранський простір «Ветеран ПРО». Директорка закладу Любов Василів ознайомила гостей із діяльністю ветеранського простору та системою комплексного супроводу ветеранів і членів їхніх родин.

27.07.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-zasidanni-investytsiinoi-rady-pry-donetskii-oda-zatverdily-plan-publichnykh-investytsii-oblasti-na-20272029-roky>

На засіданні Інвестиційної ради при Донецькій ОДА затвердили план публічних інвестицій області на 2027–2029 роки

Про це повідомив голова Донецької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації Вадим Філашкін.

Упродовж 3 років з обласного бюджету планується спрямувати на пріоритетні проєкти близько 300 млн грн. Учасники засідання визначили 11 ключових напрямів із 17, серед яких підтримка релокованих закладів освіти й медицини, розвиток системи управління побутовими відходами, збереження культурної спадщини, захист критичної інфраструктури та підготовка до відновлення Донеччини.

План враховує безпекову ситуацію і потреби переселенців. Під час відбору проєктів особливу увагу приділятимемо безпеці, енергоефективності, безбар'єрності та ощадливому використанню коштів.

«На основі цього документа сформуємо єдиний портфель інвестиційних проєктів області. Саме проєкти з переліку пріоритетних зможуть отримати фінансування з обласного бюджету та претендувати на державну підтримку.

Навіть під час війни маємо планувати майбутнє Донеччини відповідально і на кілька років уперед», – наголосив Вадим Філашкін.

27.07.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/bakhmutska-ta-hostomelska-hromady-obminialys-dosvidom-u-nadanni-sotsialnoi-pidtrymky-pereselentsiam>

Бахмутська та Гостомельська громади обмінялись досвідом у наданні соціальної підтримки переселенцям

У межах реалізації національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» відбувся онлайн-семинар «Обмін досвідом у наданні соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам», який об'єднав фахівців сфери соціального захисту населення Бахмутської та Гостомельської громад. Захід був організований Управлінням соціального захисту населення Бахмутської міської ради.

Начальник Управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради Інна Сподіна та начальник відділу соціального захисту населення Гостомельської селищної військової адміністрації Аліна Стратієнко наголосили на важливості міжмуніципальної співпраці, взаємної підтримки та обміну практичним досвідом у забезпеченні соціальних гарантій для переселенців.

Представники Бахмутської громади презентували досвід реалізації «Програми підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб», діяльність гуманітарних хабів, організацію оздоровлення дітей з-поміж ВПО, практичні аспекти перевезення гуманітарних вантажів та надання гуманітарної допомоги поштовими відправленнями. Своєю чергою фахівці Гостомельської громади поділилися власними напрацюваннями щодо організації соціальної підтримки переселенців.

Особливу увагу учасники приділили обговоренню актуальних викликів у сфері соціального захисту, шляхів забезпечення прав і соціальних гарантій внутрішньо переміщених осіб, а також перспектив розвитку міжмуніципального співробітництва. Відкритий діалог дозволив обмінятися практичними рішеннями, які вже довели свою ефективність у роботі громад.

29.07.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-obhovoryly-realizatsiiu-eksperymentalnoho-proiektu-iz-zabezpechennia-vpo-zhytlom-u-silskii-mistsevosti>

На Донеччині обговорили реалізацію експериментального проєкту із забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості

29 липня під головуванням заступника голови Донецької облдержадміністрації Олександра Шевченка відбулася робоча нарада щодо виконання постанови Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 року № 751 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості».

У заході в режимі відеоконференції взяли участь представники райдержадміністрацій, військових адміністрацій населених пунктів Донецької області, а також відповідальні фахівці, які забезпечують впровадження експериментального проєкту на місцях.

Відкриваючи нараду, Олександр Шевченко наголосив, що забезпечення переселенців житлом залишається одним з ключових напрямів державної політики, а реалізація Постанови № 751 відкриває нові можливості для створення безпечних та гідних умов проживання людей, які були змушені залишити свої домівки через збройну агресію.

«Для Донецької області питання забезпечення переселенців житлом має особливе значення. Наше завдання – максимально ефективно використати можливості, які надає експериментальний проєкт, забезпечити якісну підготовку документів, належну взаємодію між усіма учасниками процесу та своєчасне виконання визначених заходів. Від злагодженості нашої роботи залежить, наскільки швидко люди зможуть отримати нові домівки», – підкреслив Олександр Шевченко.

Під час наради учасники детально розглянули ключові блоки питань:

- стан підготовки до реалізації експериментального проєкту в громадах області;
- вимоги Постанови № 751 та алгоритм міжвідомчої взаємодії;
- практичні аспекти визначення потенційних об'єктів житлового фонду у сільській місцевості;
- шляхи вирішення проблемних питань, що виникають у процесі підготовки документів та формування пропозицій для участі в проєкті.

За результатами наради узгодили алгоритм подальших дій: надати пріоритет належній координації роботи на місцевому рівні, забезпечити оперативний обмін інформацією та неухильно дотримуватися визначених процедур і термінів.

Реалізація Постанови № 751 є важливим кроком у створенні нових можливостей для забезпечення внутрішньо переміщених осіб доступним житлом та сприятиме підвищенню ефективності державної підтримки громадян, які постраждали внаслідок війни.

30.07.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/bakhmutska-ta-mukachivska-raiderzhadministratsii-uklady-memorandum-pro-spivpratsiu>

Бахмутська та Мукачівська райдержадміністрації уклади меморандум про співпрацю

28-29 липня 2026 року представники Донецької облдержадміністрації спільно з представниками Бахмутської райдержадміністрації та Соледарської

міської військової адміністрації Бахмутського району на запрошення селищного голови Василя Култана відвідали Жденіївську селищну територіальну громаду Закарпатської області.

Під час робочої зустрічі визначені пріоритетні напрями співпраці громад, обговорено питання розвитку міжрегіонального партнерства та підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Результатом зустрічі стало укладання меморандумів про співпрацю між Бахмутською та Мукачівською райдержадміністраціями.

Визначені основні напрями взаємодії сторін, спрямовані на консолідацію зусиль у сфері соціальної підтримки населення, допомоги внутрішньо переміщеним особам, розвитку гуманітарних ініціатив, реалізації спільних соціальних, освітніх, культурних та ветеранських проєктів.

Зроблені важливі кроки між Жденіївською селищною територіальною громадою та Соледарською міською військовою адміністрацією Бахмутського району щодо укладання меморандуму про співпрацю в рамках реалізації національного проєкту «Пліч-опліч: згуртовані громади».

31.07.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/pershyi-zastupnyk-holovy-donetskoi-oda-proviv-zustrich-z-mizhnarodnymi-partneramy-shchodo-humanitarnoi-pidtrymky-rehionu>

Перший заступник голови Донецької ОДА провів зустріч з міжнародними партнерами щодо гуманітарної підтримки регіону

Перший заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Юрій Винокуров провів робочу зустріч з першим секретарем з гуманітарних питань та забезпечення стійкості Посольства Королівства Швеції в Україні пані Бегоньєю Кордовою Бірат, старшою радницею з питань захисту на рівні громад УВКБ ООН пані Паулін Хілмі та представниками саб-офісу УВКБ ООН у місті Дніпро.

У зустрічі також взяли участь представники Краматорської міської військової адміністрації та директор КП «Компанія «Вода Донбасу» Ігор Новак.

Під час зустрічі сторони обговорили гуманітарно-безпекову та екологічну ситуацію в Донецькій області, стан евакуації населення, актуальні потреби регіону у сфері водозабезпечення та підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Відкриваючи зустріч, Юрій Винокуров подякував міжнародним партнерам за незмінну підтримку Донеччини.

«Дякую вам за черговий візит та незмінну підтримку Донеччини. Це свідчить про сталість партнерства з боку команди УВКБ ООН. Ситуація в області залишається надзвичайно складною. Нашими ключовими

пріоритетами є забезпечення водопостачання, підтримка внутрішньо переміщених осіб та належне функціонування місць тимчасового проживання. Для нас дуже важливо відчувати підтримку міжнародних партнерів і спільно працювати над рішеннями, які допоможуть людям», – зазначив Юрій Винокуров.

За результатами зустрічі учасники підтвердили готовність до подальшої співпраці, спрямованої на підтримку жителів Донецької області, які продовжують жити в умовах повномасштабної війни, а також на реалізацію спільних гуманітарних ініціатив у регіоні.

28.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/avtivky-otrymani-vid-nimechchyny-dostavlyatymut-vpo-medykamenty-ta-humanitarnu>

Автівки, отримані від Німеччини, доставлятимуть ВПО медикаменти та гуманітарну допомогу, – Олексій Харченко

12 пікапів одержала Луганщина від Управління міжнародного співробітництва Федерального агентства технічної допомоги ФРН.

«Це основний структурний підрозділ державної організації цивільного захисту, що відповідає за координацію гуманітарних і технічних місій за межами Німеччини», – пояснив очільник Луганщини Олексій Харченко, який подякував партнерам за надану допомогу.

Він зазначив, що автівки надійдуть у користування до релокованих медичних закладів, закладів соціальної сфери, гуманітарних хабів тощо.

«До прикладу, персонал Попаснянського обласного психоневрологічного інтернату зможе самостійно доставляти для підопічних медичні препарати і продукти харчування. Також важливо, щоб наші хаби оперативно отримували і доставляли луганчанам гуманітарну допомогу», – зауважив Олексій Харченко.

28.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/ukrayinska-shkola-poruch-prezentovano-onovlenyy-portal-dlya-ditey-za-kordonom>

Українська школа поруч: презентовано оновлений портал для дітей за кордоном

Тисячі українських дітей навчаються за кордоном, але не втрачають зв'язку з українською освітою.

Міністерство освіти і науки України оновило вебресурс <https://ukrainian.studies.mon.gov.ua/>, який тепер став єдиною точкою входу для

родин, педагогів і шкіл, що прагнуть зберегти українську ідентичність дитини попри відстань.

Досі відомості про формати навчання, зарахування оцінок та нормативні зміни для дітей за кордоном були розміщені в різних джерелах і на сайтах різних відомств та установ. Через це батьки й учителі витрачали час на пошук потрібних матеріалів. Оновлений портал об'єднує все необхідне в одному місці.

Що доступно на порталі?

В одному місці батьки, педагоги та керівники закладів зможуть:

- знайти інструкції й таблиці для зарахування оцінок, які дитина отримала у школах різних країн;
- подати заявку на вивчення українознавчого компонента та ознайомитися з типовою освітньою програмою;
- переглянути перелік українських шкіл із дистанційними класами українознавства;
- знайти верифіковані суботні та недільні школи в різних країнах світу;
- дізнатися про перезарахування педагогічного стажу та підвищення кваліфікації для вчителів за кордоном;
- отримати відповіді на найпоширеніші запитання щодо документів, оцінювання й верифікації.

Чому це важливо?

Якісні рішення про освіту дитини починаються з доступу до зрозумілої й достовірної інформації. Оновлений ресурс допомагає родинам обрати оптимальну освітню траєкторію, педагогам – швидко знайти потрібні нормативні матеріали, а суботнім і недільним школам за кордоном – ефективніше взаємодіяти з українською системою освіти. Це ще один крок держави назустріч українським родинам, які через повномасштабне вторгнення розкидані по всьому світу: незалежно від країни проживання, зв'язок дитини з Україною, її мовою та школою є і буде можливим.

28.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/u-hromadakh-luhanshchyny-pid-opikoyu-ta-u-pryyomnykh-sim'yakh-perebuvaye-781-dytyna>

У громадах Луганщини під опікою та у прийомних сім'ях перебуває 781 дитина

Сьогодні відбулося засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Луганській обласній державній адміністрації, яке провів перший заступник голови облдержадміністрації Іван Бочко.

До обговорення соціальних питань також долучились представники Луганської обласної прокуратури та регіонального представництва Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Як наголосив голова Координаційного центру, пріоритетом держави залишається забезпечення умов, за яких кожна дитина зможе зростати у турботливому сімейному оточенні.

Начальниця Служби у справах дітей ОДА Раїса Родіна розповіла про поточну роботу з опікунами, піклувальниками, прийомними родинами та дитячими будинками сімейного типу.

Станом на липень поточного року на обліку перебуває 781 дитина відповідних категорій. На безпечних територіях України зараз перебувають 10 дитячих будинків сімейного типу, дванадцять прийомних сімей та 96 родин опікунів і піклувальників. Ще понад тридцять таких сімей тимчасово знаходяться за межами країни. Фахівці регулярно перевіряють умови проживання неповнолітніх та постійно контролюють нарахування всіх належних державних допомог.

Завдяки співпраці з благодійними організаціями протягом останніх двох років нові оселі отримали сім дитячих будинків сімейного типу. Цьогоріч планується придбання ще одногобудинку на Одещині для новоствореної родини Нестеренків, яка виховує п'ятьох дітей. Крім того, місцеві адміністрації надають родинам цільову матеріальну підтримку, виплачуючи одноразову допомогу в розмірі від 20 тис. грн до 150 тис. грн.

Водночас спільно з Національною поліцією триває складна робота щодо пошуку та встановлення місця перебування дітей, які залишилися на тимчасово окупованих територіях і з законними представниками яких наразі втрачено зв'язок.

За підсумками обговорення були визначені подальші дії. Профільні служби продовжать оперативно виявляти та забезпечувати нагальні потреби таких сімей.

Окрему увагу приділятимуть тісній співпраці з ГУ Пенсійного фонду України у Луганській області, щоб гарантувати стабільні та своєчасні соціальні виплати батькам-вихователям і опікунам.

Крім того, за ініціативи Луганської обласної прокуратури створено робочу групу для проведення моніторингу дотримання прав дітей в комунальних закладах цілодобового перебування: Луганському обласному ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою, комунальних закладах «Луганський обласний ліцей фізичної культури і спорту» та «Малий груповий будинок «Світанок». За результатами проведених моніторингових візитів порушень прав дітей в закладах не виявлено.

29.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/dlya-vpo-luhanshchyny-sproshchuyut-protseduru-otrymannya-finansovoyi-dopomohy-ta>

Для ВПО Луганщини спрощують процедуру отримання фінансової допомоги та розширюють програми працевлаштування

28 липня на засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Луганській обласній державній адміністрації було обговорено питання допомоги та працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.

Присутні заслухали доповідь в.о. директора Департаменту економіки та підтримки релокованих суб'єктів підприємницької діяльності Людмили Ахтирської.

Вона розповіла про діючі механізми сприяння працевлаштуванню та професійному навчанню переселенців.

Так, Луганський обласний центр зайнятості за перше півріччя поточного року надав послуги майже 1000 переселенців.

Також держава продовжує підтримувати роботодавців, які працевлаштовують жителів Луганщини.

Паралельно переселенці мають змогу безкоштовно опанувати нові спеціальності – від кухара до графічного дизайнера.

Місцеві адміністрації сприяли працевлаштуванню 121 переселенця і планують знайти роботу ще для 90 осіб.

Додатково майже 2000 людей залучили до заходів, які сприяють швидшому виходу на ринок праці.

На сьогодні всі 26 військових адміністрацій області затвердили спеціальні програми підтримки переселенців із загальним бюджетом близько 8,4 млн грн.

За підсумками виступу Людмили Ахтирської учасники ухвалили низку рішень для покращення доступу ВПО до програм допомоги.

Насамперед представникам військових адміністрацій та профільним радам доручено суттєво посилити інформаційну роботу. Відтепер щонайменше двічі на місяць на офіційних ресурсах та у соціальних мережах публікуватимуться актуальні дані про діючі місцеві програми з працевлаштування.

Окрему увагу приділили проблемі неповного використання бюджетних коштів, виділених на матеріальну підтримку ВПО. Це стосується фінансування перевезення майна, компенсації оренди житла, заохочувальних виплат після працевлаштування, а також оплати профпідготовки та перших робочих місць для молоді. До 10 серпня відповідальні фахівці мають проаналізувати причини такої ситуації та розробити механізми спрощення процедури подачі заяв. Головне завдання – максимально скоротити перелік документів, необхідних для отримання фінансової допомоги.

Також було ухвалено рішення щодо підтримки молоді з-поміж переселенців Луганщини. До 20 серпня серед неї проведуть спеціальне опитування, щоб виявити основні бар'єри, які заважають молодим фахівцям користуватися місцевими програмами працевлаштування. Результати цього дослідження передадуть до профільного департаменту для подальшого вдосконалення механізмів підтримки та адаптації переселенців.

30.07.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/60-divchat-ta-khloptsiv-iz-siverskodonetskoyi-hromady-vidpochyvayut-v-karpatakh>

60 дівчат та хлопців із Сіверськодонецької громади відпочивають в Карпатах

60 дітей Сіверськодонецької громади віком від 7 до 18 років, які потребують особливої уваги та підтримки, оздоровлюються у таборі «Наталія», розташованому в Карпатах.

Протягом 21 дня для дітей організоване змістовне дозвілля, яке включає спортивні та творчі заходи, ігри, конкурси, екскурсії, майстер-класи та інші активності.

Оздоровлення дітей здійснюється на виконання заходів Комплексної програми Сіверськодонецької міської територіальної громади «Літнє оздоровлення та відпочинок дітей» на 2026 рік.

31.07.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/bezkoshtovni-lik-dlja-veteraniv-ta-pilgovih-kategorij-mariupolciv>

Безкоштовні ліки для ветеранів та пільгових категорій маріупольців

У мережі центрів «ЯМаріуполь» ветерани та інші пільгові категорії маріупольців можуть отримати безкоштовні ліки. Така можливість доступна в межах міської цільової програми «Я Маріуполь. Здоров'я», яка реалізується за ініціативи начальника Маріупольської міської військової адміністрації Вадима Бойченка за підтримки Донецької обласної державної адміністрації.

Вже сьогодні у межах програми лікарями мережі «ЯМаріуполь» виписано понад 200 рецептів на пільгові лікарські засоби.

Рецепти на безкоштовні ліки виписують лікарі центрів підтримки «ЯМаріуполь», медхабів та сімейних амбулаторій мережі. Послуга доступна у Києві, Хмельницькому, Черкасах, Дніпрі, Одесі, Львові, Вінниці та Ужгороді.

Право на безкоштовні ліки мають:

- ветерани;
- учасники бойових дій та особи з інвалідністю внаслідок війни;

- діти віком до 3 років;
- інші пільгові категорії, визначені законодавством.

Також пільгові рецепти можуть бути призначені пацієнтам із низкою захворювань, серед яких цукровий діабет, бронхіальна астма, онкологічні захворювання, хвороба Паркінсона, туберкульоз, епілепсія та інші нозології, визначені законодавством.

28.07.2026

Маріупольська міська рада

[https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupol-predstaviv-dosvid-pidtrimki-molodi-ta-zberezhennja-gromadi-](https://mariupolrada.gov.ua/news/mariupol-predstaviv-dosvid-pidtrimki-molodi-ta-zberezhennja-gromadi)

Маріуполь представив досвід підтримки молоді та збереження громади

У Києві відбувся III Форум молодіжних рад «Молодь діє в серці нашої країни», який об'єднав представників молодіжних рад з різних регіонів України, органів влади, місцевого самоврядування, громадського сектору та експертного середовища.

Маріуполь на заході представила начальниця відділу молодіжної політики Маріупольської міської ради Лілія Коротіч. Вона виступила з доповіддю «Досвід збереження діяльності молодіжної ради та залучення молоді в умовах тимчасової окупації і релокації громади».

Під час виступу Лілія Коротіч розповіла, як Маріуполю вдалося зберегти активність молоді, продовжити роботу молодіжної ради та створити нові можливості для розвитку молодих маріупольців навіть після вимушеного переміщення громади.

Сьогодні команда начальника Маріупольської МВА Вадима Бойченка вважає важливим напрямком роботи – підтримку дітей та молоді. У центрах «ЯМаріуполь. Родина» діти мають можливість відпочивати, спілкуватися та брати участь у різноманітних активностях. Також завдяки спортивним ініціативам у межах напрямку «М.Спорт» для маріупольців організовуються заходи, які допомагають зберігати активний спосіб життя та відчуття єдності громади.

Окрему увагу приділяють збереженню освітнього потенціалу Маріуполя. Шість шкіл громади продовжують працювати, а два заклади забезпечують очне навчання старшокласників на базі Маріупольського державного університету в Києві.

Також учасникам форуму презентували досвід мережі центрів підтримки «ЯМаріуполь», створеної за ініціативи начальника Маріупольської МВА Вадима Бойченка. Її мета – зберегти єдність маріупольської громади та забезпечити мешканців необхідною підтримкою після вимушеної евакуації.

Наразі працюють 45 центрів «ЯМаріуполь» у 22 містах України. У них маріупольці отримують психологічну, юридичну, медичну та гуманітарну допомогу. У мережі зареєстровано близько 70 тисяч маріупольських родин.

III Форум молодіжних рад «Молодь діє в серці нашої країни» організувала Київська міська молодіжна рада при Київській міській раді за підтримки Департаменту молоді та спорту КМДА у партнерстві з Департаментом суспільних комунікацій КМДА.

28.07.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/miskij-golova-harkova-igor-terehov-vidvidav-centr-pidtrimki-%C2%ABjamariupol%C2%BB-u-poltavi>

Міський голова Харкова Ігор Терехов відвідав центр підтримки «ЯМаріуполь» у Полтаві

Центр, який було відкрито за ініціативи начальника Маріупольської МВА Вадима Бойченка, працює з серпня 2024 року. Він щодня надає комплексну допомогу маріупольцям, які через війну були змушені залишити свої домівки. Відвідувачі можуть отримати юридичні консультації, адміністративні послуги, психологічну та гуманітарну допомогу, скористатися послугами помічника ветерана, а також отримати підтримку у працевлаштуванні.

Під час візиту Ігор Терехов ознайомився з роботою центру та поспілкувався з маріупольцями, які брали участь у творчому майстер-класі. Під час зустрічі маріупольці поділилися власними історіями, розповіли про виклики, з якими стикаються у нових умовах. Серед головних запитів – необхідність забезпечення житлом.

«Питання забезпечення переселенців житлом має стати одним із ключових пріоритетів державної політики. Досвід таких центрів є важливим прикладом комплексної підтримки людей, які постраждали від війни», – наголосив Ігор Терехов.

Завдяки команді начальника Маріупольської МВА Вадима Бойченка, наразі вже працює 45 центрів «ЯМаріуполь» у 22 містах України. Серед них – базові центри підтримки, побутові осередки, медичні хаби, соціальне житло, центр оздоровлення. У них отримують допомогу 70 тисяч маріупольських родин.

01.08.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/%C2%ABmariupol-z-turbotoju-pro-vas%C2%BB-programa-pidtrimki-jaka-dopomagaє-mariupolcjam>

«Маріуполь з турботою про Вас»: програма підтримки, яка допомагає маріупольцям

Маріупольська міська рада продовжує реалізовувати програму «Маріуполь з турботою про Вас», створену за ініціативи міського голови,

начальника Маріупольської МВА Вадима Бойченка при підтримці Донецької ОДА. Вона об'єднує понад десяти напрямів підтримки – від матеріальної допомоги на лікування до соціальних послуг, реабілітації, підтримки людей поважного віку, осіб з інвалідністю, ветеранів і родин з дітьми.

Вже сьогодні програма демонструє реальні результати:

- 315 маріупольців отримали матеріальну допомогу на лікування;
- понад 550 людей похилого віку з інвалідністю вже подали документи на отримання одноразової матеріальної допомоги;
- 180 маріупольців скористалися послугами денного догляду та реабілітації у Моршині.

Наразі також триває прийом документів на отримання одноразової матеріальної допомоги у розмірі 5 000 гривень для маріупольців віком 60+ з інвалідністю.

Однією з тих, хто вже скористався цією можливістю, стала Валентина Миколаївна. У столичному центрі «ЯМаріуполь» фахівці допомогли їй швидко оформити документи та подати заяву.

«Прийнятно вражена, що все пройшло без черг і паперової плутанини. Фахівчиня все детально пояснила, швидко заповнила бланки, тож мені залишилося тільки підписати. Тепер спокійно чекаю на виплату. Дякую за таку людяність і реальну допомогу!» – розповідає Валентина Миколаївна.

Програма «Маріуполь з турботою про Вас» продовжує працювати, щоб підтримати маріупольців у складних життєвих ситуаціях.

28.07.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/84096/dnipro-pikluetsya-pro-gostej-mista-vid-pochatku-roku-bezkoshtovno-vidali-vzhe-ponad-11-5-tisyach-naboriv-produktiv-harchuvannya-dlya-pereselenciv>

Дніпро піклується про гостей міста. Від початку року безкоштовно видали вже понад 11,5 тисяч наборів продуктів харчування для переселенців

Дніпро продовжує всіляко підтримувати гостей міста. Для переселенців, які зареєструвалися після 24 лютого 2022 року та проживають у місцях тимчасового компактного проживання, коштом міського бюджету надають набори продуктів харчування. Право на отримання мають люди похилого віку, особи з інвалідністю, матері з дітьми, діти віком від 3 до 18 років, а також недієздатні особи та їхні законні представники.

«Протягом січня–червня 2026 року вже видано 11 528 наборів продуктів харчування. Для отримання необхідно звернутися до управління соціального захисту населення за місцем проживання, подати заяву, паспорт, довідку ВПО та документи, які підтверджують інвалідність, свідоцтво про народження дітей. Переселенці, які вперше прибули до Дніпра, мешкають у місцях

тимчасового компактного проживання, але не належать до визначених категорій, також можуть отримати набір одноразово. Крім того, допомога надається ВПО, які перебувають у складних життєвих обставинах та отримують соціальні послуги Дніпровського міського центру соціальних служб», – зазначила завідувачка сектору соціального захисту внутрішньо переміщених осіб управління у справах ветеранів та внутрішньо переміщених осіб департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради Юлія Крохмаль.

Набори продуктів харчування також безкоштовно можуть отримувати внутрішньо переміщені люди, які не мешкають у місцях тимчасового компактного проживання, але перебувають у складних життєвих обставинах і отримують соціальні послуги Дніпровського міського центру соціальних служб. У такому випадку допомога надається відповідно до визначеного порядку після звернення до цього центру.

28.07.2026

Одеська обласна державна адміністрація

<https://oda.od.gov.ua/ua/news/80-ukrayinskih-ditej-povernulisya-dodomu-pislya-2-5-tizhniv-provedenih-u-francziyi>

80 українських дітей повернулися додому після 2,5 тижнів, проведених у Франції.

Приємно, що це літо вони запам'ятають не як чергове літо під час війни, а як час нових відкриттів, щирих усмішок і незабутніх вражень.

Діти Захисників і Захисниць України з Одещини, Миколаївщини та Львівщини побували в місті Ла-Гранд-Мот регіону Окситанія.

За цей час вони встигли побачити французьке узбережжя, відпочити на морі, відвідати парк розваг, взяти участь у спортивних і творчих заходах, познайомитися з культурою та традиціями Франції, знайти нових друзів і провести багато часу багато теплих вечорів у дружній атмосфері.

Для українських дітей такі поїздки сьогодні мають особливе значення. Це можливість хоча б ненадовго відволіктися від реалій війни, відчутти турботу і підтримку, відновити сили і просто побути дітьми.

Щиро дякую нашим французьким друзям та партнерам, завдяки яким ця поїздка стала можливою: регіону Окситанія, містам Монпельє та Ла-Гранд-Мот, програмі Europe Prykhystok та соціально-спортивному центру ЗМТКД – за гостинність, небайдужість та солідарність з Україною.

Окрема вдячність президентці регіону Окситанія пані Кароль Дельга, яка вже не вперше підтримує цю вкрай важливу ініціативу.

31.07.2026

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/dopomoha-pereselentsiam-i-vzaiemodiia-z-hromadamy-iak-pratsiuie-pershe-predstavnytstvo-asotsiatsii-pryfrontovyykh-mist-ta-hromad-u-dnipri>

Допомога переселенцям і взаємодія з громадами: як працює перше представництво Асоціації прифронтових міст та громад у Дніпрі

У Дніпрі з початку липня працює представництво Асоціації прифронтових міст та громад, яка об'єднує понад 300 громад з 12 областей України, зокрема, і Дніпропетровщини. Тут надають правову допомогу переселенцям, військовим, їхнім родинам та усім людям, які потребують підтримки.

Зокрема, у представництві інформують людей про державні програми допомоги, а їх звернення стають основою для пропозицій АПМГ до Уряду щодо вдосконалення підтримки прифронтових територій. Роботу представництва начальник Дніпропетровської ОВА Олександр Ганжа обговорив з головою Асоціації Ігорем Тереховим, який відвідав Дніпро з робочою поїздкою.

«Представництво Асоціації прифронтових міст та громад стане центром взаємодії з територіальними громадами, вимушеними переселенцями, ветеранами, підприємцями та громадськими організаціями. Я дуже вдячний дніпрянам за теплий прийом», – зазначив Ігор Терехов.

Крім того, Ігор Терехов зустрівся зі студентами та ректорами вищих навчальних закладів міста. Разом говорили про важливість підтримки стартапів, наукових робіт та взаємодію молоді з бізнесом. А ще відвідав обласну лікарню, де поспілкувався з медиками.

30.07.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/stan-realizatsiyi-derzhavnoyi-programy-finansuvannya-zhytla-dlya-vpo-u-silskij-mistsevosti-u-zhytomyrskij-oblasti/>

Стан реалізації державної програми фінансування житла для ВПО у сільській місцевості у Житомирській області

Під головуванням заступника начальника Житомирської обласної військової адміністрації Віктора Градівського відбулася онлайн-нарада з представниками районних військових адміністрацій та територіальних громад щодо використання коштів державної субвенції для формування фондів житла для тимчасового або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб, а також реалізації заходів із забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості.

Учасники наради розглянули стан реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 року № 751 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості» та питання ефективного використання коштів субвенції, спрямованої на створення фондів житла для тимчасового проживання.

Під час обговорення наголошувалося, що забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб залишається одним із найгостріших соціальних викликів в умовах повномасштабної війни. Тисячі українських родин втратили свої домівки або були змушені залишити їх через бойові дії, тому завдання органів влади – максимально швидко та ефективно використати державні механізми підтримки.

Окрему увагу приділили новій державній програмі фінансування житла для ВПО у сільській місцевості. На придбання готового житла у 2026 році держава передбачила 500 млн грн, і громади Житомирщини мають оперативно підготувати необхідні рішення та пропозиції для участі в цій програмі.

Також учасники наради обговорили стан використання субвенції на формування фондів житла для тимчасового або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб. У 2026 році Житомирській області на ці потреби спрямовано 19,5 млн грн.

Віктор Градівський наголосив на необхідності забезпечити повне та своєчасне використання державних коштів, посилити координацію між громадами, районними адміністраціями та обласною владою, а також активізувати роботу з пошуку та підготовки житлових об'єктів для внутрішньо переміщених осіб. За його словами, кожна родина, яка через війну втратила дім, повинна мати реальну можливість отримати безпечне житло та підтримку громади.

28.07.2026

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?id=550013&tp=page>

Рада громад області: освіта, інвестиції, житло для ВПО та інші важливі питання розвитку

Чергове засідання Ради територіальних громад області відбулося у Чернігові 27 липня. На порядку денному – низка питань, що постійно в полі зору й на контролі ОВА, зокрема освоєння освітніх субвенцій, робота центрів життєстійкості, забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, розроблення інвестиційних планів, забезпечення сталого мобільного зв'язку. Порушували голови громад і питання, розв'язання яких потребує допомоги з боку центральних органів влади.

Онлайн до обговорення долучився міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб Віталій Безгін, офлайн – народні депутати

Сергій Гривко та Олег Семінський. Також серед учасників – перший заступник голови ОДА Костянтин Мегем, заступник голови ОДА Іван Ващенко, голова обласної ради Олена Дмитренко, очільник поліції Чернігівщини Володимир Тимошко, керівники РВА та структурних підрозділів ОДА. Модерував захід начальник ОВА В’ячеслав Чаус.

«Із 2022 року працюємо над створенням в області спеціальної економічної зони. Розуміємо, що це складно. Проте такі регіони, як Чернігівщина, з найменшою щільністю населення, не виживуть навіть за умови наявних від уряду преференцій. Нам потрібні додаткові. Це запит від наших підприємців, який ми постійно лобіюємо на рівні центральної влади», – наголосив В’ячеслав Чаус.

Одне з ключових питань – підготовка до нового навчального року та освоєння освітніх субвенцій. Зокрема, на забезпечення харчуванням учнів закладів загальної середньої освіти. Як зазначив начальник Управління освіти і науки ОДА Юрій Музика, на 2026 рік для області затверджена субвенція у розмірі понад 500 мільйонів гривень. Наразі шість громад ще не провели відповідні тендери. Нагадаємо, що з гарячим харчуванням учнів початкових класів допоможе Всесвітня продовольча програма ООН.

Окремо обговорили роботу центрів життєстійкості, які функціонують у 14 громадах області. Від початку року в згаданих центрах соціальними та психологічними послугами скористалися близько 23,7 тисячі людей.

Важливий напрям – підтримка ВПО. Тут варто зазначити, що в області запроваджується дворічний експериментальний проєкт, метою якого є забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості та сприяння їх інтеграції до територіальних громад. Держава надає субвенції місцевим бюджетам на придбання житлових будинків у сільській місцевості. Після придбання такі будинки передаватимуться у комунальну власність територіальних громад та використовуватимуться для проживання ВПО.

Громади вже проводять відбір придатних будинків та оформлення необхідної документації для їх придбання за рахунок державної субвенції.

Ще один пріоритет – формування середньострокових планів пріоритетних публічних інвестицій на 2027–2029 роки, від яких залежить реалізація майбутніх проєктів відновлення. Такі плани, тільки на 2026-2028 роки, затверджено в 48 громадах, Єдиний проєктний портфель публічних інвестицій схвалено в 45 ТГ. Директорка Департаменту економічного розвитку ОДА Олександра Хомик закликала не ігнорувати тематичні навчання, які постійно проводяться для фахівців громад, в тому числі й організовані міжнародними партнерами.

30.07.2026

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?id=550264&tp=page>

Соціальна підтримка ВПО: від оперативної допомоги до довгострокових рішень

Понад 69 тисяч внутрішньо переміщених осіб нині проживають на Чернігівщині. Попри складну безпекову ситуацію та постійні обстріли прикордоння, область продовжує забезпечувати соціальну підтримку людей, які були змушені залишити свої домівки, а також працює над розширенням можливостей для їхнього проживання та інтеграції у громади.

Про це під час брифінгу в медіацентрі ОВА розповів заступник директора Департаменту соціального захисту населення Чернігівської ОДА Дмитрій Козлов.

За його словами, на сьогодні в області обліковується близько 69 тисяч ВПО. Серед них – більше 14 тисяч дітей, майже 3,6 тисячі людей з інвалідністю та близько 16 тисяч осіб пенсійного віку. Понад 29 тисяч людей прибули з інших областей України, з яких 24,2 тисячі – після початку повномасштабного вторгнення.

Одним із ключових напрямів державної підтримки залишається виплата допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам. Крім того, їм надається можливість оформити житлову субсидію на загальних підставах.

Окрему увагу спікер приділив ситуації в прикордонних громадах. Через постійні російські обстріли триває евакуація людей із небезпечних населених пунктів області. Тому серед найактуальніших питань сьогодні залишається забезпечення їх житлом.

«Попри складну безпекову ситуацію, Чернігівська ОДА постійно працює над забезпеченням реалізації державної політики у сфері соціального захисту. Наше завдання – не лише надати людям необхідну допомогу, а й створити умови, щоб вони могли безпечно жити, працювати та інтегруватися у громади», – наголосив Дмитрій Козлов.

Нині в області функціонують 9 місць тимчасового проживання – шість модульних містечок та три гуртожитки закладів освіти, розраховані на 1428 ліжко-місць. Також громади сформували фонд житла для тимчасового проживання, до якого включено 274 житлові приміщення. За підтримки міжнародних партнерів в області встановлено 242 модульні будинки для людей, чиє житло було пошкоджене або зруйноване внаслідок російської агресії. Ще 28 модульних будинків передано громадам для розміщення ВПО.

Водночас область працює над розширенням житлового фонду. Цьогоріч із державного бюджету Чернігівщина отримала 14,5 млн грн субвенції на переобладнання нежитлових приміщень у житло для внутрішньо переміщених та евакуйованих осіб. Роботи у визначених громадах планують завершити до кінця року.

Важливим інструментом розширення житлових можливостей став і експериментальний проєкт, започаткований постановою Кабінету Міністрів України № 751. Він передбачає придбання житлових будинків у сільській місцевості для тимчасового проживання ВПО.

«Тут фокус уваги – саме на громадах. Вони найкраще знають потреби людей і зацікавлені в тому, щоб внутрішньо переміщені особи залишалися, інтегрувалися в життя громади, працювали та ставали її повноцінною частиною. Саме тому сьогодні на місцях активно опрацьовуються потенційні будинки для участі в цьому проєкті», – зазначив спікер.

За його словами, придбання підлягатимуть лише будинки, які відповідають визначеним технічним вимогам і не потребують значних додаткових витрат на ремонт. Водночас реалізація проєкту можлива лише за умови взаємодії трьох сторін: власника житла, громади та родини, яка погоджується проживати у придбаному будинку.

В області також продовжується реалізація Програми підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2025–2026 роки, що передбачає забезпечення тимчасовим житлом, соціальну й медичну підтримку, доступ до освіти, сприяння працевлаштуванню та інтеграції людей у життя громад. Для координації цієї роботи діють Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при обласній, районних військових адміністраціях та у 21 територіальній громаді.

Під час брифінгу йшлося також про законодавчі зміни. 22 жовтня набере чинності нова редакція Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Документ запроваджує електронне підтвердження статусу ВПО, удосконалює порядок взяття на облік, передбачає нові механізми забезпечення житлом, посилює соціальні гарантії та створює єдину інформаційно-аналітичну систему обліку житлового фонду для забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб.

«Сьогодні державна політика переходить від реагування на кризові виклики до формування довгострокової системи інтеграції внутрішньо переміщених осіб, забезпечення їх житлом та створення умов для повноцінного життя у приймаючих громадах. Саме над цим Чернігівська ОВА спільно з громадами та міжнародними партнерами працює щодня», – підсумував Дмитрій Козлов.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

27.07.2026

LB.ua

https://lb.ua/blog/npsz/754878_scho_dnipropetrovschini_tiloviy.html

Що на Дніпропетровщині: тиловий хаб, який дедалі більше живе за правилами фронту

Нікопольщина вже тривалий час живе під постійними ударами артилерії та FPV-дронів. Упродовж останніх місяців різко погіршилася ситуація у Синельниківському районі.

Регулярно зазнають атак Дніпро, Кривий Ріг, Павлоград та інші міста. Цілями стають житлові будинки, лікарні, школи, підприємства, транспортні й логістичні об'єкти.

Проте регіон продовжує працювати.

Саме це і є головним парадоксом Дніпропетровщини: область зберігає керованість і функціональність, але ціна такої стійкості постійно зростає.

Ключова характеристика регіону сьогодні – хронічне навантаження. Система не руйнується, але майже щодня змушена ремонтувати, евакуювати, лікувати, відновлювати й перерозподіляти ресурси.

Тил, до якого наближається фронт

Ще донедавна Дніпропетровщину можна було умовно розділити на прифронтову Нікопольщину та відносно безпечніші тилові громади.

Тепер ця географія змінюється.

У червні зона найбільшого ризику помітно розширилася на Синельниківський район – зокрема на Васильківську, Межівську та Шахтарську громади. Змінилася не лише інтенсивність атак, а й їхня логіка.

На початку місяця російські удари були спрямовані по логістичній інфраструктурі Дніпровського району – найбільшому розподільчому центру АТБ, терміналу «Нової пошти» та транспортних маршрутах, що забезпечують тилову логістику. Із середини червня системний тиск зберігався на Нікопольському та Синельниківському районах, а наприкінці місяця резонансних ударів одночасно зазнали Нікополь, Кривий Ріг і Дніпро.

У цій тактиці можна виокремити три напрями: терор проти цивільних у прибережних і прифронтових громадах, руйнування логістики великого тилового вузла та посилення психологічного тиску на міста в глибині області.

Противник найчастіше використовує FPV-дрони, артилерію, інші безпілотники ударного типу, керовані авіабомби та ракетні удари. Для Нікопольщини характерними були майже безперервні удари FPV-дронами й артилерією по цивільних об'єктах і людях на дорогах; для Синельниківщини – наростання авіаційного компоненту, насамперед КАБів по Васильківці; для Дніпра та Кривого Рогу – окремі резонансні удари з великим суспільним

ефектом. Сукупно це створювало картину не локальної ескалації, а багатовекторного виснаження регіону.

У зв'язку з цим евакуація поступово перестає бути надзвичайною подією і стає буденним явищем.

Людей вивозять невеликими групами, індивідуальними маршрутами, за участі поліції, місцевої влади та гуманітарних організацій. Основним транзитним вузлом залишається Павлоград, звідки евакуйованих скеровують до безпечніших громад або інших областей.

Проблема в тому, що люди часто погоджуються виїхати лише після прямого влучання у будинок, загибелі близьких або остаточної втрати світла, води й зв'язку.

Тому сьогодні стійкість – це не лише здатність організувати евакуацію. Це також здатність пояснити ризики заздалегідь і запропонувати людині зрозумілу відповідь на запитання: що буде після виїзду?

Логістичний хаб, який сам став мішенню

Дніпро залишається одним із найважливіших логістичних центрів країни.

Через місто проходять гуманітарні вантажі, товари, медичні ресурси, поштові відправлення та постачання для прифронтових територій. Тут розташовані великі склади, транспортні термінали, лікарні та центри допомоги.

Саме тому удари по Дніпру мають наслідки, які виходять далеко за межі міста.

Упродовж травня і червня під атаками опинилися склади гуманітарних організацій, логістичні потужності, термінали та розподільчі центри. Внаслідок одного з ударів було знищено продовольчі запаси Всесвітньої продовольчої програми, призначені для підтримки близько 130 тисяч людей.

Такі атаки створюють каскадний ефект.

Один зруйнований склад у Дніпрі означає затримку допомоги для громад ближче до фронту. Пошкоджений логістичний термінал впливає на постачання товарів, роботу бізнесу та мобільність населення. Удар по лікарні збільшує навантаження на інші медичні заклади, які й без того працюють у режимі постійного прийому поранених.

У травні лише енергетики повернули світло майже 607 тисячам родин області, які залишалися без електроенергії після атак. У регіоні встановлено понад 160 резервних генераторів, а захисні роботи проводяться більш ніж на 60 об'єктах критичної інфраструктури.

Ці цифри свідчать про високу спроможність системи відновлюватися.

Але водночас показують масштаб постійного руйнування.

Дніпропетровщина живе в режимі, коли інфраструктура формально працює, але потребує безперервних ремонтів, резервних джерел живлення, альтернативних маршрутів і готовності швидко перемикатися на аварійні сценарії.

Понад 470 тисяч ВПО і головне вузьке місце – житло

Дніпропетровщина належить до регіонів із найбільшою кількістю внутрішньо переміщених осіб в Україні.

За офіційними даними, станом на лютий 2026 року в регіоні було зареєстровано близько 472 тисячі ВПО. Порівняно з початком повномасштабної війни їхня кількість зросла у кілька разів. Більшість ВПО – жінки й діти, що відображає загальноукраїнську тенденцію. Водночас склад переселенців поступово змінюється: частина людей повертається на деокуповані території, інші переїжджають до безпечніших областей або за кордон.

Інтеграція ВПО у приймаючі громади залишається складним викликом. З одного боку, місцева влада та соціальні служби надають певну підтримку: переселенці можуть отримати одноразові ваучери для здобуття нової професії або підвищення кваліфікації (перелік професій і спеціальностей, за якими можна отримати ваучер на навчання, у 2026 році охоплює понад 160 позицій, а вартість ваучера становить до 30 тис. грн), а також користуватися послугами центрів зайнятості та громадських фондів для пошуку роботи.

Проте за умови постійних небезпек така допомога не охоплює всіх потреб. Значна кількість переселенців все ще не може знайти житло або роботу: наприклад, у Дніпрі за підтримки міжнародних партнерів облаштували соціальне житло для 454 родин із Маріуполя, хоча наявна потреба серед переселенців з окупованих територій оцінювалась у десятки тисяч сімей.

Дефіцит доступного та соціального житла створює додаткове напруження: люди залишаються у гуртожитках і орендованих квартирах або навіть виїжджають до інших областей у пошуках безпечного помешкання. Також у невеликих громадах і селищах регіону не всюди є достатня кількість робочих місць – офіційні портали вакансій для ВПО працюють, але замало роботодавців пропонують належні умови.

Саме тому система підтримки ВПО поки що значною мірою залишається гуманітарною, а не інтеграційною.

Це особливо відчутно зараз, коли область одночасно приймає переселенців з інших регіонів і евакуює мешканців власних прифронтових громад.

Терапія для дітей із родин військових, ветеранів, переселенців у Дніпрі зростає навантаження на школи, медичні заклади, соціальні служби, комунальну інфраструктуру та ринок праці. Допомога стає більш адресною: міжнародні організації змушені визначати пріоритетні групи, часові рамки та критерії вразливості, оскільки ресурсів не вистачає для всіх.

Ці фактори у поєднанні з обмеженнями воєнного часу створюють ризик накопичення соціальної напруги – навіть якщо відкритих конфліктів у громадах наразі не спостерігається.

Економіка тримається, але працює в режимі адаптації

Попри війну, Дніпропетровщина залишається одним із головних економічних центрів країни.

За даними Opendatabot, упродовж року до області перемістилося близько 4 тисяч підприємств – приблизно 10% усіх бізнес-релокацій в Україні.

Банківська система та платіжна інфраструктура працюють без системних перебоїв.

Регіон залишається привабливим завдяки промисловим майданчикам, великому ринку, транспортній інфраструктурі та наявності кваліфікованих кадрів.

Однак економіка дедалі більше працює не на розвиток, а на збереження функціональності.

Підприємства стикаються з пошкодженням виробничих і логістичних об'єктів, дефіцитом кадрів, мобілізаційним навантаженням та постійною безпековою невизначеністю. Особливо складною є ситуація для бізнесу у Нікопольському та Синельниківському районах.

За повідомленнями регіональних медіа, внаслідок російської атаки у Нікополі було зруйновано останню діючу автозаправну станцію. Це не лише проблема конкретного підприємства. Це обмеження мобільності населення, роботи волонтерів, евакуації та комунальних служб.

Водночас у великих містах зберігається активність малого й середнього бізнесу, розвиваються локальні об'єднання, громадські та ветеранські простори.

Висновки

Дніпропетровщина не втрачає керованості.

Навпаки, головною силою регіону залишається здатність швидко реагувати: ремонтувати мережі, відновлювати електропостачання, приймати поранених, евакуювати людей, перебудовувати логістику та зберігати економічну активність.

Але ця сила може перетворитися на пастку, якщо постійне реагування замінить довгостроковий розвиток.

Стійкість не може нескінченно триматися лише на професіоналізмі рятувальників, комунальників, лікарів, волонтерів та місцевих управлінців. Вона потребує системних запобіжників.

Йдеться про розподілену гуманітарну логістику, резервні маршрути постачання, захист критичної інфраструктури, превентивну евакуацію, доступне житло, робочі місця для ВПО та ветеранів, прозоре відновлення й реальну участь громадян у прийнятті рішень.

Дніпропетровщина сьогодні – це один із головних тестів на зрілість української політики стійкості.

Регіон уже довів, що може витримувати удари й відновлюватися. Наступне завдання – перейти від постійного ремонту наслідків до управління ризиками на випередження.

Денис Гречко, регіональний координатор Національної платформи стійкості та згуртованості у Дніпропетровській області.

29.07.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1188973.html>

В Україні внутрішньо переміщеними лишаються 3,9 млн осіб, з них 87% повідомляють про фінансові труднощі – звіт МОМ

Станом на червень 2026 року в Україні приблизно 3,9 мільйона людей залишаються внутрішньо переміщеними, повідомляється у звіті Міжнародної організації з міграції (МОМ).

«Хоча з 2023 року частка внутрішньо переміщених осіб тримається на рівні близько 12% населення, звіт показує, що чим довше триває переміщення, тим складніше родинам задовольняти базові потреби. Майже сім із десяти внутрішньо переміщених людей залишаються далеко від дому вже понад два роки. Це свідчить про дедалі затяжніший характер переміщень в Україні», – йдеться у звіті.

Водночас люди й надалі змушені залишати свої домівки: лише у січні – червні цього року близько 132 000 людей були змушені виїхати.

«Стабільні показники переміщення не слід сприймати як ознаку стабільних умов життя. Багато переміщених родин вичерпують заощадження, скорочують необхідні витрати, зокрема на медичні послуги, та переїжджають у менш придатне житло, намагаючись задовольнити базові потреби. Тривала підтримка залишається необхідною, щоб допомогти людям відновити стабільність і приймати поінформовані та добровільні рішення щодо свого майбутнього», – зазначив заступник голови Представництва МОМ в Україні Деян Кесеровіч.

За даними звіту, 87% переміщених сімей були змушені вдатися принаймні до одного вимушеного кроку, щоб упоратися із ситуацією. Найчастіше люди витрачали заощадження (75%), менше користувалися комунальними послугами (59%) та зменшували витрати на медичні потреби (53%). Кожне п'яте домогосподарство також повідомило про переїзд у житло нижчої якості, а 17% – про прострочення орендних платежів.

Безпека залишається головним критерієм у рішеннях людей щодо майбутнього: 82% внутрішньо переміщених осіб зазначили, що хотіли б повернутися додому лише після припинення бойових дій. Водночас дедалі більше людей розглядають можливість інтегруватися у громадах, де живуть зараз: частка тих, хто зацікавлений у місцевій інтеграції, зросла з 51% у березні до 58% у червні 2026 року. Це підкреслює потребу підтримувати переміщені родини там, де вони перебувають, і водночас відстежувати ризики передчасного або небезпечного повернення.

Близько 2,15 мільйона людей, або 56% усіх внутрішньо переміщених осіб в Україні, походять із територій, які на момент опитування були повністю або частково окуповані. Вони частіше стикаються з тривалим переміщенням, більшими труднощами та обмеженішими можливостями для повернення.

«Висновки звіту показують, чому однієї лише невідкладної допомоги недостатньо. Люди потребують довгострокової підтримки в житті, засобах до існування, доступі до медичних послуг, захисті та інших основних сервісах. Це допоможе їм ухвалювати поінформовані й добровільні рішення – інтегруватися там, де вони живуть зараз, переїхати в інше місце або безпечно повернутися додому, коли це дозволять умови», – наголосили в МОМ.

Звіт ґрунтується на останньому опитуванні населення України, проведеному МОМ з 23 квітня до 30 червня 2026 року за підтримки Гуманітарного фонду для України, Європейського Союзу та урядів Канади та Швеції.

31.07.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/blog/1189627.html>

Що зміниться у правилах отримання житлових ваучерів з 1 серпня 2026 року?

Програма житлових ваучерів в Україні працює 8 місяців і за цей, відносно невеликий, проміжок часу вона стала одним із найзатребуваніших механізмів державної підтримки для внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які раніше проживали на тимчасово окупованих територіях (ТОТ). Навіть попри те, що поки що ця державна ініціатива поширюється тільки на окремі категорії ВПО (зі статусом УБД або з інвалідністю внаслідок війни), визначені профільним Порядком №1176, і містить низку спеціальних вимог щодо невирішеного житлового питання заявників, попит на неї залишається стабільно високим.

За даними офіційної статистики, станом на середину липня 2026 року вже було подано 43 501 заяву про отримання такого спеціального платіжного документа номіналом 2 млн грн, з яких 35 651 було задоволено. Як відомо, перший етап фінансування програми розпочався 1 травня цього року: було заброньовано кошти за 3 296 житловими ваучерами на загальну суму 6,59 млрд грн і 3 228 отримувачів цих платіжних документів змогли реалізувати їх на ринку нерухомості. Очікується, що фінансування програми продовжиться вже цієї осені.

Водночас із 1 серпня 2026 року оновлюються правила отримання житлових ваучерів. Йдеться про зміни, внесені урядовою постановою №723 до Порядку №1176.

Детальніше про нововведення у програмі житлових ваучерів, їх потенційні наслідки для власників житлових ваучерів, які вже отримали ці платіжні документи, але ще не реалізували їх на ринку нерухомості, а також проблемні питання щодо практичного застосування нових положень – далі.

Додаткові застереження для отримання ваучера

Нагадаю, що наразі ключові умови для отримання ваучера – відсутність санкційних застережень, інших обмежувальних заходів та судимості за

вчинення окремих кримінальних правопорушень, а також – нерозв’язане житлове питання. Отримувач допомоги та члени його сім’ї (один із подружжя та діти до 18 років) не повинні мати у власності об’єктів житлової нерухомості. Особи, які вже були забезпечені приміщеннями для постійного проживання органами державної влади протягом періоду перебування на обліку ВПО, або ж отримували грошову компенсацію за належне для отримання жиле приміщення (такі виплати раніше виплачували, скажімо, ВПО, які брали участь у антитерористичній операції), або ж подали заяву про надання компенсації за знищений об’єкт нерухомого майна та/або яким затверджено рішення про надання такої компенсації, – не можуть отримати ваучер. Із такого загального правила є лише один виняток: застереження стосовно наявності житлової нерухомості не застосовується до об’єктів, розташованих на територіях активних бойових дій або на ТОТ.

Найважливіша новація, яка запрацює вже з 1 серпня 2026 року, стосується запровадження додаткових критеріїв (окрім вище перелічених), що унеможливають отримання житлового ваучера.

Перший критерій. Отримувачами допомоги не можуть бути особи, якщо вони та члени їх сім’ї (один із подружжя та діти до 18 років) починаючи з 24 лютого 2022 року до дати подання заяви на житловий ваучер припинили право власності на об’єкти житлової нерухомості.

За логікою нормативних змін, вочевидь, така обмежувальна обставина стосуватиметься не лише випадків, коли проводиться окрема реєстраційна дія щодо припинення права власності (це можливо у двох випадках – у зв’язку зі знищенням об’єкта нерухомого майна або відмовою власника від права власності), а будь-якого юридичного факту припинення права власності. Скажімо, внаслідок купівлі-продажу, дарування чи іншого способу відчуження нерухомості, що відповідно до пункту 1 частини 1 статті 346 Цивільного кодексу України є підставою для припинення права власності.

Простими словами, якщо заявник або член його сім’ї після початку повномасштабного вторгнення рф на територію України продав, подарував чи в інший спосіб припинив право власності на житло, – це може унеможливити отримання житлового ваучера. При цьому не матиме значення, що така нерухомість була розташована на ТОТ або території активних бойових дій, адже встановлений Порядком № 1176 виняток на цей критерій не буде поширюватися.

Після оприлюднення постанови № 723 у суспільстві з’явилися побоювання, що вже ухвалені рішення про надання житлових ваучерів можуть бути переглянуті з огляду на нові вимоги. Тобто йдеться про понад 30 тис. схвалених заявок про надання житлових ваучерів, які очікують на старт чергового етапу фінансування для подальшої реалізації на ринку нерухомості.

Таке припущення виникло не на порожньому місці. Причина криється в окремих формулюваннях розпорядчих положень постанови № 723, які містять приписи для профільних міністерств та інших державних органів щодо забезпечення інформаційної взаємодії між державними реєстрами та

інформаційними системами з метою проведення перевірок отримувачів допомоги та членів їхніх сімей. Саме в цих положеннях з'являється теза про те, що перевірка даних про державну реєстрацію припинення права власності здійснюється за період з 24 лютого 2022 року до дати використання житлового ваучера. Також передбачено проведення Міністерством фінансів поточної та ретроспективної верифікації до моменту використання (!) житлового ваучера.

Це формулювання у розпорядчих положеннях постанови №723 з'явилося, вочевидь, не випадково, адже Порядок № 1176 пов'язує критерій щодо припинення права власності (новий підпункт 7 пункту 5) виключно з періодом до дати подання заяви про надання допомоги. Тож, на мою думку, постанова № 723 створює формальні підстави для перевірки вже схвалених заяв щодо житлових ваучерів. Це впливає з приписів про перевірку до дати використання ваучера та ретроспективну верифікацію. Проте вона не врегульовує належним чином процедуру перегляду вже ухвалених рішень і правові наслідки такої перевірки. Тобто нормотворчий намір поширити перевірку на раніше схвалені заяви простежується, але завершального механізму – скасування позитивного рішення або анулювання ваучера в тексті оновленого Порядку №1176 немає. Ба більше, профільний порядок дозволяє проводити перевірку та враховувати її результати під час первинного розгляду заяви, але не встановлює спеціальної процедури перегляду вже ухвалених позитивних рішень.

Крім того, розпорядчі положення постанови № 723 мають організаційний характер і спрямовані на забезпечення інформаційної взаємодії між державними органами та реалізацію механізму перевірки, передбаченого самим Порядком №1176. Такі приписи, на моє переконання, навряд чи можуть розширювати часові межі застосування нового критерію або встановлювати нові підстави для перегляду рішень, які вже були ухвалені комісіями відповідно до Порядку № 1176.

Другий критерій. Отримувачами допомоги не можуть бути особи, якщо вони та члени їх сім'ї розпочали використання або використали державну допомогу за іпотечними кредитами для ВПО (постанова КМУ №998) або програму «ЄОселя» (постанова КМУ №856).

Ці зміни унеможливають дублювання окремих державних механізмів допомоги у забезпеченні житлом. Водночас нормативне регулювання не визначає, які саме дії свідчать про початок використання державної допомоги за програмами, передбаченими постановами №998 та №856. Відтак це питання потребує додаткового офіційного роз'яснення від виконавця програми.

Важливо, що такий критерій не впливатиме на можливість використання житлового ваучера як першого внеску за іпотечним кредитом у межах програми «ЄОселя». При цьому практична реалізація цього механізму потребує внесення змін до законодавства про іпотеку. Відповідний законопроект №15335 «Про внесення змін до деяких законів України щодо нерухомого майна, придбаного в іпотеку» наразі перебуває на розгляді парламенту.

Звертаю увагу на ще один важливий момент: 17 липня цього року до Порядку №1176 були внесені зміни, зокрема, у підпункті 3 пункту 5 виключено слова «(крім об'єктів житлової нерухомості, кредити на придбання яких забезпечені іпотекою, не погашені)».

Здавалося, що нормотворець повністю відмовився від цього винятку. Водночас аналіз змін, які набувають чинності з 1 серпня 2026 року, свідчить, що згадка про іпотечне житло все ж міститиметься в іншому положенні Порядку №1176. Так, у пункті 8 передбачено, що під час подання заяви зазначається також інформація про наявне право власності, зокрема на об'єкти житлової нерухомості, кредити на придбання яких забезпечені іпотекою, не погашені і на які будуть спрямовані кошти допомоги.

Чи означає це, що якщо в отримувача допомоги є іпотечна нерухомість, він зможе спрямувати кошти житлового ваучера на її погашення, вказавши відповідну інформацію під час подання заяви, – це питання поки що відкрите. Адже після внесення змін решта положень Порядку №1176 більше не містить приписів про можливість використання житлового ваучера для погашення платежу за наявним кредитним договором.

Третій критерій. Отримувачами допомоги не можуть бути особи, якщо вони зареєстрували (задекларували) місце проживання на ТОТ після її окупації відповідно до профільного Порядку №820, що регулює внесення відомостей про адресу зареєстрованого місця проживання, що знаходиться на ТОТ.

Це означає, що під час розгляду заяви на житловий ваучер, крім перебування суб'єкта звернення на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО та переміщення з ТОТ, включених до так званого Переліку №376, додатково перевірятиметься факт реєстрації (декларування) місця проживання на ТОТ після її окупації.

Можливість відкликати заяву

Урядовою постановою №723 передбачено й інші зміни до процедури отримання житлових ваучерів. Наприклад, ще одна новація стосується можливості відкликання заяви про отримання житлового ваучера. Власне, Порядок № 1176 доповнено новою підставою для відмови у наданні допомоги – відкликанням отримувачем заяви про надання допомоги шляхом подання відповідної заяви до комісії.

Таким чином, заявники, які виявили помилки у поданих документах або з інших причин вирішили припинити участь у цій державній програмі, матимуть можливість відкликати своє звернення.

Водночас поки що незрозуміло, яким чином громадяни, які подали заяву через Дію, зможуть реалізувати право на її відкликання. Адже Порядок № 1176 не містить алгоритму відкликання електронної заяви та не дає відповіді, чи буде для цього реалізовано окремий функціонал у Дії, чи відповідна можливість стане доступною лише після запровадження механізму звернення до комісії через адміністратора ЦНАП або нотаріуса.

Відтак лише практика правозастосування дасть відповідь на низку проблемних питань, які наразі залишаються відкритими. Слідкуємо...

Ольга Оніщук, керівниця програми «Правова безпека власності» Українського інституту майбутнього, засновниця волонтерського проекту «Поверни своє».

27.07.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-terekhov-kharkiv-naselennia/33813888.html>

«Бачимо, що люди повертаються» – Терехов про те, скільки людей живе в Харкові

Міський голова Харкова Ігор Терехов заявив в інтерв'ю Радіо Свобода, що до міста повертаються люди, які виїхали з початком повномасштабного вторгнення Росії.

За його словами, до 24 лютого 2022 року населення Харкова складало приблизно два мільйони, про що свідчили перевезення метрополітену й інші «показники, які дають об'єктивну картину».

«Початок війни, березень 2022 року, Харків – 350 тисяч мешканців. 350 тисяч. Люди були вимушені виїжджати. Я пам'ятаю ці величезні черги, як ми евакуювали людей, потяги, як люди зі сльозами на очах казали: «Ми обов'язково будемо повертатися, тримаємось, тримаємось разом». Я все це чудово розумію – вони рятували життя своє, своїх родин, своїх дітей – і з повагою ставлюся до цього. Але потім, коли був контрнаступ, вдалий контрнаступ [Сил оборони], і були відкинуті російські війська від кордону з містом Харковом, практично до кордону з Україною, почалось чотири хвили повернення», – сказав Терехов.

Міський голова Харкова зазначив, що нині в місті живуть майже 1 мільйон 400 тисяч людей.

«І ми бачимо, що люди повертаються. Повертаються і з інших областей, і з Європи повертаються. І це чудово. Це чудовий, добрий знак, я вітаю всіх, хто повертається. Але ж ми маємо сьогодні й інший показник. Знаєте, я дуже не люблю таке слово показник, але ж кількість людей, вимушених переселенців... Ці люди залишились без нічого – без даху над головою, без речей, переважно без документів. Але вони свідомо обрали місцем життя Україну і свідомо обрали місцем життя наше місто. Сьогодні ми маємо 219 тисяч вимушених переселенців», – додав Терехов, уточнивши, що це люди не лише з Харківської області, а і з Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей.

Терехов також заявив, що в Харкові від початку повномасштабного вторгнення Росії зруйновані близько 14 тисяч будівель, серед яких майже 10 тисяч – це житлові будинки. Він наголосив, що серед великих міст Харків «має найбільше руйнацій взагалі в Україні».

27.07.2026

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/politics/news/tryvozhnny-syhnal-mer-vrotslava-vystupyv-iz-zaiavoiu-pislia-pobyttia-ukrainskoi-pary>

«Тривожний сигнал». Мер Вроцлава виступив із заявою після побиття української пари

Мер Вроцлава Яцек Сутрик засудив напади на національному ґрунті після побиття української пари трьома невідомими чоловіками. Про це йдеться в його заяві, оприлюдненій у соціальній мережі Facebook.

Сутрик заявив, що з великим занепокоєнням і обуренням сприйняв інформацію про жорстокі напади у Вроцлаві, які, за наявними даними, були вчинені з мотивів національної ненависті.

«Хочу чітко заявити: у нашому місті немає і не буде місця для насильства, мотивованого ненавистю, ксенофобією чи національними упередженнями. Кожна людина, незалежно від того, звідки вона походить і в що вірить, має право почуватися у Вроцлаві безпечно», – написав мер міста.

Він додав, що напад на конкретну особу через її походження – це завжди напад на все суспільство.

«Це вже не поодинокий випадок, а тривожний сигнал, на який спільнота Вроцлава повинна відреагувати рішуче», – акцентував Сутрик.

Посадовець висловив слова підтримки постраждалим та їхнім близьким. Він висловив сподівання, що винних буде швидко затримано і вони понесуть відповідальність за свої дії.

Сутрик звернувся до всіх мешканців Вроцлава з закликом до солідарності та відповідальності. Він закликав не бути байдужими до насильства, ненависті й дискримінації, а також повідомляти про такі випадки відповідним службам.

«Якщо це безпечно, документуймо події та передаваймо матеріали поліції. Кожна реакція має значення і може допомогти запобігти наступному акту насильства», – переконаний він.

Мер зазначив, що Вроцлав поколіннями будували люди з різними історіями, культурами та життєвим досвідом. Це місто черпає свою силу з відкритості, взаємної поваги й солідарності.

«Наше місто й надалі залишатиметься відкритим, безпечним і солідарним місцем, у якому кожен має право жити гідно й без страху за власну безпеку», – підсумував він.

Польща є одним із ключових союзників України та країною, що прийняла найбільше українських біженців. Тому прояви ксенофобії щодо українців можуть позначитися не лише на безпеці людей, а й на суспільних настроях між двома країнами. Водночас масовий відтік українців може вдарити по економіці Польщі.

26 липня українка Карина Кіцай заявила, що її донька з хлопцем стали жертвами нападу у Вроцлаві через «український акцент». Генеральне консульство України закликала до оперативної реакції польських правоохоронців.

28.07.2026

ЕСПРЕСО

<https://espresso.tv/suspilstvo-mif-pro-te-shcho-v-polshchi-na-kozhnomu-krotsi-byut-ukraintsiv-e-lishe-mifom-knyazhitskiy>

Міф про те, що в Польщі на кожному кроці б'ють українців, є лише міфом, – Княжицький

Поодинокі випадки нападів на українців у Польщі не можна узагальнювати та подавати як масове явище, адже такі наративи можуть використовувати для погіршення українсько-польських відносин

Про це сказав народний депутат України, співголова депутатської групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Польща Микола Княжицький у проєкті «Український фокус. Ранок» на Slawa.TV та «Еспресо».

«Підтримую пана посла Василя Боднара, який сказав, що це все ж таки поодинокі випадки, хоча й системні. Що це означає? Міф про те, що в Польщі на кожному кроці б'ють українців, очевидно, є міфом, який поширюють, зокрема, росіяни або люди, які хотіли б, щоб Україна була відрізана від Заходу. Саме через Польщу ми отримуємо більшість зброї, а від голосу Польщі в ЄС залежить надання нам фінансування та запровадження санкцій проти Росії. Тому Росія найбільше зацікавлена в тому, щоб посварити наші народи», – зазначив Княжицький.

За його словами, у Польщі є політичні сили, які використовують антиукраїнську риторику та сприяють поширенню ксенофобських настроїв.

«Зокрема, є Конфедерація Корони Польської, яку очолює пан Браун. Він виступає з антиукраїнськими, а нині вже й проросійськими та антисемітськими гаслами. Таку риторику використовують і деякі інші політичні сили. Це може призводити до того, що окремі злочинці починають виправдовувати свої дії», – зауважив нардеп.

Співголова депутатської групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Польща наголосив, що польські правоохоронці серйозно поставилися до злочину у Вроцлаві.

«Те, що сталося у Вроцлаві, вчинив рецидивіст, який 10 років провів у в'язниці та напав на українців. Наразі його затримали, як і його спільника. Третього ще розшукують, але, переконаний, його також затримують. До операції залучали сили антитерористичних підрозділів Польщі. Це демонструє, наскільки серйозно польська держава ставиться до таких випадків. Їм загрожує до восьми років ув'язнення», – сказав Княжицький.

За словами депутата, польська влада та правоохоронні органи роблять усе можливе, аби притягнути до відповідальності тих, хто чинить насильство на ґрунті ксенофобії.

«Наше завдання – боротися з такими проявами, але не узагальнювати й не стверджувати, що вся Польща налаштована проти українців. Там проживають близько двох мільйонів наших громадян. 80% із них працюють, товаришують і дружать із поляками, живуть із ними в єдиній громаді та отримують допомогу. Загалом Польща – наш друг», – наголосив він.

Княжицький додав, що Росія зацікавлена у погіршенні українсько-польських відносин і намагається використати для цього як антиукраїнські прояви, так і перебільшення масштабів таких випадків.

«Росія дуже хотіла б зробити з Польщі нашого ворога – руками негідників, які б'ють українців, і руками деяких українців, які розповідають, що це надзвичайно масове явище. Хочу подякувати меру Вроцлава за правильну реакцію», – додав депутат.

Водночас, на його думку, польське суспільство має протидіяти політичним силам, які розпалюють ксенофобію та виправдовують насильство.

«Маємо зробити все, щоб у польському суспільстві політичні сили, які розпалюють ксенофобію та виправдовують негідників, ніколи не прийшли до влади й були покарані. Передусім це має зробити саме польське суспільство, яке в цьому зацікавлене. Поляки, як ніхто інший, страждали від ксенофобії під час Другої світової війни. Тому, думаю, демократичним полякам точно не має подобатися спостерігати нацистів у власній країні. А ми також маємо будувати сильну демократичну державу», – резюмував Княжицький.

29.07.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/4ySxBjX>

В уряді Польщі заявили, що праві підігрівають антиукраїнські настрої

Речник уряду Польщі Адам Шлапка поклав відповідальність за зростання кількості нападів на українців на риторику правих політиків. Тим часом результати нового соціопитування свідчать про погіршення ставлення частини поляків до України та українських біженців.

Речник польського уряду Адам Шлапка заявив, що зростання кількості нападів на українців є наслідком риторики та дій правих політиків. За його словами, табір «Об'єднаної правиці» сформував атмосферу безкарності та фактично легітимізував ненависть у суспільстві, пише RFI Українською з посиланням на Укрінформ.

Про це Адам Шлапка заявив журналістам після засідання уряду Польщі, коментуючи останні напади на українців та заяви Канцелярії президента про

те, що уряд нібито не здатний зупинити зростання агресії на вулицях польських міст.

«Такі настрої і таке відчуття безкарності не виникають без причини», – сказав Шлапка.

Він звинуватив лідера партії «Право і справедливість» Ярослава Качинського в тому, що той ввів у польську політику представників радикальних середовищ. За словами Шлапки, окремі політики правого табору дедалі частіше використовують риторiku, схожу на заяви ультраправого політика з проросійськими поглядами Гжегожа Брауна.

«Усе це є діями, які в публічному просторі фактично дають дозвіл на ненависть», – заявив Шлапка.

Речник уряду розкритикував президента Кароля Навроцького. Шлапка заявив, що Навроцький мовчить щодо останніх випадків агресії, хоча раніше неодноразово позитивно оцінював організовані бійки футбольних хуліганів, називаючи їх «шляхетною формою боротьби».

«Табір «Об'єднаної правиці» випустив цього джина з пляшки, і ми бачимо наслідки цього на вулицях. Це просто варварські дії з боку політиків. Їхні наслідки є дуже жорстокими, але ми боротимемося з цим із усією безкомпромісністю», – резюмував Шлапка.

Ставлення поляків до українських біженців змінилося

Видання RMF24 оприлюднило результати останнього соціопитування.

Респондентам ставили різні запитання стосовно України та українських біженців:

- Рішення позбавити Володимира Зеленського ордена Білого Орла підтримують 55% опитаних. Протилежної думки дотримуються 27% респондентів.
- Чи повинна Польща й надалі допомагати Україні у війні з Росією з огляду на ситуацію з УПА: 41% респондентів відповіли, що не слід відмовлятися від підтримки сусідньої країни, тоді як 44% підтримали її припинення.
- Чи змінилося ставлення поляків до українців від початку війни до сьогодні: 54% заявили, що воно залишилося незмінним, 36% визнали, що погіршилося, і лише 3% зазначили, що стало кращим.
- На запитання, чи має Польща підтримувати прагнення України вступити до Європейського Союзу, 52% респондентів відповіли негативно, тоді як вступ України до ЄС підтримують 33% опитаних.
- Щодо відправлення польських військ до України після війни думки поляків виявилися більш одностайними. Проти цього виступили 65% опитаних, підтримують таке рішення лише 18%.

Опитування проводилося 13–15 липня цього року серед тисячі повнолітніх громадян Польщі.

Думка експерта

Соціолог, керівник соціологічної групи «Рейтинг» Олексій Антипович вважає, що погіршення ставлення поляків до українських біженців може бути пов'язане з риторикою місцевих політиків. Про це він заявив УНІАН.

«Будь-які зміни в громадській думці часто є наслідком інформаційних кампаній або заяв політиків і лідерів громадської думки. У цьому випадку можна припустити, що заяви представників польської влади могли сприяти посиленню негативного сприйняття українських біженців серед звичайних мешканців Польщі», – сказав Антипович.

27.07.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2026/07/27/7242380/>

Україна вимагає розслідування нападу на пару у Вроцлаві

Генеральне консульство України у Вроцлаві закликала до оперативної реакції польських правоохоронців на черговий інцидент, внаслідок якого постраждали українці.

Про це йдеться у заяві, яке консульство опублікувало у Facebook, пише «Європейська правда».

Як писали ЗМІ, у польському місті Вроцлав напали на молоду українську пару, начебто через акцент, і наразі правоохоронці розслідують інцидент.

«Змушені констатувати, що останнім часом у Польщі почастишали випадки насильства та агресії, жертвами яких стають громадяни України. Кожен такий випадок потребує ретельного розслідування та належної правової оцінки», – заявили у генеральному консульстві України у Вроцлаві.

Попередження: відео містить кадри жорсткого нападу та може бути чутливим для перегляду.

Як зазначається, очільник МЗС Андрій Сибіга вже доручив генеральному консульству терміново вжити необхідних заходів реагування, а воно своєю чергою вже направило офіційний запит до компетентних органів Національної поліції Польщі та очікує на офіційну інформацію.

«У разі підтвердження викладених обставин розраховуємо на всебічне, об'єктивне й оперативне розслідування, встановлення мотивів скоєного та притягнення винних осіб до відповідальності відповідно до законодавства Республіки Польща. Будь-які прояви насильства, ксенофобії чи ненависті є неприйнятними та не повинні мати місця в демократичному суспільстві», – йдеться у заяві.

Також консульство закликала українців, які могли постраждати від цього інциденту або володіють інформацією, звернутися до нього.

28.07.2026

Наш вибір

<https://naszwybir.pl/tusk-na-pobytytu-u-vroslavi/>

Туск відреагував на побиття українців у Вроцлаві та закликав президента Польщі не мовчати

Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск відреагував на побиття української пари у Вроцлаві. Він закликав президента країни припинити мовчати щодо таких нападів, звернувся до лідера партії «Право і справедливість» Ярослава Качинського із закликом не підбурювати до створення «бойових загонів» та заявив, що насильство щодо українців отримало політичне заохочення.

Перед початком засідання Ради міністрів 28 липня прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск відреагував на напад на українську пару у Вроцлаві. Він подякував поліції за оперативні дії, повідомивши, що двох підозрюваних уже затримали, а третього мають затримати найближчим часом.

«Усі ми шоковані черговим актом насильства – цього разу проти української пари», – сказав Туск.

За словами прем'єра, Польща повинна рішуче реагувати на подібні злочини, адже вони руйнують репутацію країни та суперечать її традиції солідарності.

«Великою національною спадщиною Польщі є солідарність і її надзвичайний прояв у перші дні російської війни. Сьогодні цю спадщину ховають бандити, футбольні хулігани та звичайні злочинці, які б'ють і принижують людей лише тому, що вони говорять з трохи іншим акцентом», – заявив він.

Туск наголосив, що «бандити не можуть диктувати правила на польських вулицях», і закликав президента Польщі Кароля Навроцького припинити мовчати щодо таких випадків.

«Звертаюся безпосередньо до пана президента, щоб він припинив мовчати у цій справі. Ви дуже хвалили “уставки”, називаючи їх чоловічими, навіть шляхетними поєдинками. То прошу подивитися, як виглядає ця “шляхетна боротьба” у виконанні людей із GROMDA», – сказав глава уряду.

Прем'єр також звернувся до лідера партії «Право і справедливість» Ярослава Качинського, закликавши його припинити заклики до створення «бойових загонів». За словами Туска, політики несуть відповідальність за слова та дії, які можуть сприяти зростанню насильства й створювати відчуття безкарності.

Крім того, він розкритикував середовища, пов'язані з ультраправими активістами. Зокрема Туск згадав рух Kamraci та Рух оборони кордону (Ruch Obrony Granic), пов'язаний із Робертом Бонкевичем.

«Бандити, хулігани, ця патологія насильства стали сміливішими й нахабнішими, бо отримали також політичне заступництво. Невипадково

чоловік, який бив українку, хвалився тим, що є “захисником кордону”», – сказав прем’єр.

Туск запевнив, що поліція матиме повну підтримку уряду, а винних у подібних нападах мають не лише швидко затримувати, а й ефективно карати. Він також закликав поляків не залишатися байдужими до таких випадків і повідомляти про них правоохоронцям. За словами глави уряду, останнім часом жертвами насильства дедалі частіше стають і самі поляки, а суспільна напруга, пов’язана з масовим прибуттям біженців з України, не може бути виправданням для агресії.

28.07.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/ukra%d1%97nci-v-polshhi-chekayut-na-pidtvverdzheniya-periodiv-splati-vneskiv-v-ukra%d1%97ni-do-2-rokiv-chi-budut-zmini/>

Українці в Польщі чекають на підтвердження періодів сплати внесків в Україні до 2 років. Чи будуть зміни?

Гельсінський фонд з прав людини вирішив втрутитися в справи України, оскільки існує проблема з реалізацією пенсійних прав громадян України в Польщі.

Гельсінський фонд з прав людини надіслав листа до Державного пенсійного фонду України з проханням уточнити процедури переказу пенсійних виплат та підтвердження періодів сплати внесків в Україні.

Згідно з даними Міністерства цифрових справ, у травні 2026 року в Польщі під тимчасовим захистом перебувало майже 75 000 громадян України віком старше 58 років. Дані ZUS свідчать, що у 2024 році польські пенсії були виплачені 13 200 громадянам України, включаючи тих, хто мав тимчасовий захист, а також особам з іншими статусами перебування.

Тим часом, терміни розгляду справ, пов’язаних як із переказом пенсійних виплат, так і з підтвердженням страхових періодів, коливаються від кількох місяців до навіть двох років.

У червні Гельсінський фонд з прав людини отримав відповідь. Як повідомили у ПФУ, пенсійна угода з Польщею не передбачає нових рішень, пов’язаних, серед іншого, з частковою або повною цифровізацією проваджень, тому документами сторони обмінюються традиційним паперовим листуванням.

Затримки пов’язані з необхідністю обміну інформацією з польською стороною, а також зі збільшенням навантаження, пов’язаного зі збільшенням кількості громадян України, які виїхали за межі України після 24 лютого 2022 року. Конкретних планів щодо покращення ситуації чи пропозиції нових рішень немає.

28.07.2026

[inPoland.net.pl](https://inpoland.net.pl)

<https://inpoland.net.pl/novosti/glawnoe/chastina-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-povinni-aktualizuvati-pesel-ukr-do-31-serpnya-inakshe-timchasovijj-zakhist-bude-skasovano/>

Частина українців у Польщі повинні актуалізувати PESEL UKR до 31 серпня – інакше тимчасовий захист буде скасовано

Громадяни України, які отримали номер PESEL зі статусом UKR лише на підставі заяви (без пред'явлення дійсного проїзного документа), повинні надати чинний паспорт до адміністрації гміни до 31 серпня 2026 року.

Інформація актуальна, насамперед, для українців віком до 18 років, чия особа була раніше підтверджена на основі фотографій, прикріплених до паспортів їхніх батьків або опікунів.

В Управлінні у справах іноземців нагадали, якщо після отримання номера PESEL UKR громадяни України отримали новий паспорт, то дані в реєстрі також потрібно оновити.

Оновлення PESEL безкоштовне та не змінює номер, оновлюються лише особові дані.

Якщо вчасно не актуалізувати дані, то буде втрачено статус UKR та тимчасовий захист на території Республіки Польща. Без дійсного номера PESEL UKR громадяни України не зможуть отримати посвідку на проживання CUKR.

28.07.2026

[inPoland.net.pl](https://inpoland.net.pl)

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/khto-skoyueh-bilshe-zlochiniv-u-polshhi-ukra%d1%97nci-chi-polyaki-shho-kazhe-policejska-statistika/>

Хто скоює більше злочинів у Польщі: українці чи поляки? Що каже поліцейська статистика?

На платформі X з'явився запис Конрада Ніжніка, кандидата до Сейму зі списку Конфедерації, де він каже, що українців, які скоюють злочини в Польщі, у 10 разів більше, ніж поляків (на тисячу осіб). Ці дані не відповідають дійсності.

Останнім часом дедалі активніше обговорюється питання української злочинності. З'явилося безліч постів про загрозу, яку ніби становлять українці. Останній пост Конрада Ніжника з Конфедерації Польської Корони підтримує цей «тренд».

Українці скоюють у Польщі в 10 разів більше злочинів на 1000 осіб, ніж поляки, – заявив Нижник на платформі X під своїм записом.

Він говорить, що українців розшукують за кримінальні злочини вдесятеро частіше, ніж поляків. Ці висновки ґрунтуються на порівнянні двох різних показників: кількості осіб у розшуку та кількості осіб, фактично засуджених за злочин.

За даними Головного управління поліції, між 2022 і 2025 роками було зареєстровано 800 446 злочинів, з яких 28 396 скоєно іноземцями (це число може бути завищеним, коли один злочин скоюють кілька осіб з різним громадянством). За цими даними, громадяни Польщі скоїли приблизно 20 злочинів на тисячу осіб (населення 37,24 мільйона), тоді як громадяни України 11 злочинів на 1000 осіб (у Польщі проживає 1,68 мільйона українців). В поліцейських базах зареєстровано 17 027 злочинів, скоєних українцями. Офіційна статистика показує, що рівень злочинності на 1000 жителів серед поляків вищий, ніж серед громадян України.

Однак є інші цифри, саме на них звертає увагу представник Конфедерації. Зараз у розшуку поліції перебувають 54 163 особи, з них 57% – поляки. У розшук оголошено 14 402 громадянина України. Це означає показники 0,82 для Польщі та 9,6 для України на тисячу осіб відповідно.

Різниця, ймовірно, пов'язана з тим, що правоохоронні органи не працюють за межами Польщі у справах дрібних правопорушень, особливо за межами Європейського Союзу. Усі угоди дозволяють проводити активні пошуки за кордоном лише у випадку тяжких злочинів (наприклад, вбивства чи тероризму) і є чинними, наприклад, у Європейському Союзі та Україні, а це означає, що невідбуття покарання за дрібні правопорушення призводить до проведення пошуків лише в межах Польщі.

Деякі українці, які перебувають у розшуку в Польщі, іноді виїжджають за кордон під час або одразу після розгляду справи, де польське законодавство на них не поширюється, і розшук триває, доки вони знову не спробують перетнути кордон. Багато справ про розшук іноземців, які не виконали свої громадські роботи або не сплатили штрафи, залишаються призупиненими.

29.07.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/popri-situaciyu-v-polshhi-zroslo-kilkist-ukra%20%D1%97nciv-yaki-khochut-zalishisya-v-kra%20%D1%97ni-na-trivalijj-period/>

Попри ситуацію в Польщі зростає кількість українців, які хочуть залишитися в країні на тривалий період

Згідно з останнім звітом Центру досліджень міграції Варшавського університету, кількість громадян України, які заявляють про намір залишитися в Польщі на тривалий період, зростає. Рівень зайнятості біженців також зростає, хоча багато хто все ще працює нижче своєї кваліфікації.

Звіт, присвячений долі українців у Польщі та їхнім планам на майбутнє, був підготовлений у рамках дослідницької програми «Між Україною та Польщею». У дослідженні розглянуто різні аспекти присутності громадян України в Польщі: їхні плани проживання, активність на ринку праці, правовий статус, а також рівень їхнього добробуту та задоволеності життям.

Згідно з результатами останнього опитування, майже 75% українців розглядають можливість довгострокового перебування в Польщі. При чому зросла кількість тих, хто планує бути в Польщі кілька років – 44%. У 2022 році про кількарічне перебування заявляли 22% опитаних.

23% опитаних не визначилися з тим, чи планують тривалий час залишатися в Польщі.

Про намір залишитися в Польщі на тривалий час або на постійно заявляють 80% тих українців, які прибули в Польщу до війни. Серед біженців таких 64%, при чому лише близько 13% розглядають Польщу як країну для постійного проживання.

Майже ніхто з опитаних не розглядає короткотермінове перебування в Польщі.

Про короткотермінове перебування в Польщі найчастіше заявляли наймолодші та найстарші респонденти (відповідно до 25 років та старше 65 років). Чоловіки частіше, ніж жінки, заявляють про свій намір залишитися в Польщі назавжди. Як зазначають автори звіту, крім очевидних аспектів, пов'язаних із військовою службою, це може бути пов'язано з тим, що люди, які створили сім'ю в Польщі або привезли її сюди, частіше бачать своє майбутнє в країні перебування.

Дослідження показує, що рівень зайнятості українців також зростає. За останні чотири роки кількість зайнятих українців зросла з 69% до майже 83%. Найбільшою групою є ті, хто має постійну, повну зайнятість (57%), найчастіше за трудовим договором. Водночас спостерігається збільшення кількості людей, які започаткували власний бізнес.

Автори звіту звернули увагу, що попри загальний успіх в інтеграції на польський ринок праці, українці все ще працюють на посадах нижче рівня своєї кваліфікації. З роками ця ситуація не покращується, хоча все більше українців покращує свої знання польської мови. Цього року аж 45% респондентів повідомили, що працюють нижче рівня своєї кваліфікації, найчастіше у сфері виробництва та послуг.

У дослідженні також розглядалися доходи українських працівників у Польщі. Незважаючи на покращення, приблизно 40% респондентів все ще отримують щомісячну зарплату у розмірі 5000 злотих брутто або менше. Для порівняння, минулого року майже 50% респондентів заробляли таку суму. Відсоток тих, хто має найвищий заробіток – понад 9500 злотих – сягає 18%.

Більшість респондентів також повідомляють про тугу за домівкою (майже 80%), а приблизно п'ята частина каже, що їм потрібна психологічна чи емоційна підтримка. Ті, хто прибув до Польщі після початку повномасштабної

війни, частіше скаржаться на невдоволення життям, ніж ті, що прибули до війни.

27.07.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/create-ukraine-projekt-dlya-profesionaliv-yaki-perebuvayut-za-kordonom-vyplaty-8893152>

Create Ukraine – проєкт для професіоналів, які перебувають за кордоном: виплати та перспективи

Стартував третій етап проєкту Create Ukraine – він націлений на те, щоб повернути з-за кордону українських професіоналів із міжнародним досвідом, щоб у подальшому залучити їх до роботи в українському уряді. Директорка програм і впроваджень KSC Foundation Марина Борисенко розповіла про професіоналів, яких шукають.

«Програма Create Ukraine – це програма, яка повертає українських фахівців, які мають міжнародний досвід, для роботи в урядових командах. Дуже важливо, що це українці, які останні декілька років перебувають за межами України, але які готові повернутися навіть під час війни, в умови війни, для того, щоб творити і створювати свою нову країну».

Програма була створена в 2024 році, тоді було відібрано 10 учасників, а вже цього року в команді вже 25 професіоналів, а наступного року планується залучення іще 26 учасників. Цей проєкт був створений за зразком литовського проєкту Create Lithuania. У Литві програма діє вже близько 14 років.

«Програму в Україні ми розробили разом з нашими литовськими партнерами, тобто безпосередньо вона реалізується в Україні з литовським центром міжнародного партнерства, а також фінансується урядом Литви, але в нас є відмінності – ми мали її адаптувати до українського контексту, бо в Україні повномасштабна війна. І якщо говорити про кількість повернених людей, то за два роки в межах цієї програми ми повернули 34 українців, що дуже важливо зазначити».

Перші два роки програма була орієнтована на молодь від 22 до 35 років, але третя когорта учасників вже не обмежена верхньою віковою межею, і всі професіонали, які мають релевантний досвід і перебувають за межами України мінімум останні два роки можуть подати заявку і взяти участь у відборі. Але чи можна у 22 роки мати достатньо досвіду і яким він має бути?

«Зараз наша молодь дуже активна, для неї є дуже багато можливостей. Це можуть бути, наприклад, громадяни України, які після 18 років поїхали на навчання за кордон і отримали там вищу освіту. Дуже часто вони вже з третього-четвертого курсу починають працювати і теж можуть накопичити дуже сильну експертизу, яка би була доречна і цільна для наших урядів, для їхніх команд».

Проект Create Ukraine з 2024 року розширив свою співпрацю з міністерствами. На початку з ним співпрацювало виключно Міністерство економіки, але зараз доєдналось і Міністерство культури. Цього року було проведено опитування серед інституцій, які виявили бажання долучитись до проекту.

«Ми побачили дуже гарний фідбек від інституцій, від супервайзерів і, зокрема, від самих учасників. Протягом проекту до нас зверталися представники інших інституцій і запитували, чи можна нам узяти участь в цій програмі. І кількість учасників розширилася, але тут дуже важливо розуміти задачі цього проекту. Учасники потрібні – але тут питання – моніторити їхню роботу: звітування, допомога в адаптації в нових умовах. Тут дуже багато менеджерської роботи, тому, відповідно, на даний момент 25–26 – це є та сама ідеальна кількість учасників для ефективної роботи програми».

Зараз проект активно шукає та залучає фінансування і у майбутньому розглядає можливість збільшення кількості учасників до 50 на рік. Щодо стимулювання до участі, то учасники проекту отримують винагороду – 1500 євро і неоціненний досвід зустрічей, нетворкінгу та роботи в урядових командах.

«Тут дуже важливо сказати, що основною мотивацією кожного учасника є повернення в Україну заради того, щоб мати можливість зробити ті чи інші зміни. Тому що вони повертаються в урядові команди, вони мають доступ до дуже високого рівня зустрічей партнерів, вони мають можливість цього нетворкінгу, який буде дуже серйозним внеском в їхній особистий розвиток і кар'єру, – і, відповідно, сама мотивація долучення до якісних довгострокових змін в Україні».

Всі 12 місяців учасників проекту підтримують. Бізнес-школа Київської школи економіки надає навчання по GR – це потужна програма тривалістю 4,5 місяці, де викладають народні депутати, міністри, заступники міністрів. Колишня прем'єрка Юлія Свириденко була викладачкою і продовжує викладати на цьому курсі. Курс дає можливість зрозуміти прикладні речі – як працює український уряд.

«Ми після цього навчання завжди мали дуже гарні фідбеки від учасників і це навчання плануємо продовжувати для всіх наступних когорт учасників, плюс для наших учасників у них відкриваються всі можливості екосистеми Київської школи економіки. Київська школа економіки – це один із першої трійки приватних університетів України, відповідно у нас як в освітній інституції відбувається дуже багато заходів із визначними особистостями, починаючи від науковців, топових спортсменів, закінчуючи політиками, нобелівськими лауреатами. Тобто це доступ до цієї спільноти KSE, ми запрошуємо на дуже багато наших внутрішніх івентів. Також ми можемо за потреби, якщо у учасника є якісь питання, допомогти, зв'язувати, порадити. Ми завжди відкриті до учасників, і також програма передбачає звітні періоди – це піврічний звіт і річний звіт, – де учасники звітують про проекти, над якими вони працюють, про результати проектів і про перебіг

проектів, тому що нам дуже важливо мати розуміння, які здобутки наші учасники мають в межах своєї роботи, які зміни якісні відбуваються в межах цього проекту».

Учасники проекту за час його існування вже реалізували понад 30 проектів національного значення. Багато хто з них прийняв участь у масштабних проектах міжнародного значення і після їхньої успішної реалізації та закінчення навчання залишився в Україні, де і продовжує роботу.

«Тетяна Гайдим під час участі в Create Ukraine долучилася до організації Ukraine Recovery Conference 2025. Сьогодні вона працює в команді Reform Support Team, де надає експертну підтримку міністерствам і відомствам України з питань реформи приватизації. Завдяки програмі Тетяна не лише повернулася в Україну, але і заклала фундамент своєї довгострокової кар'єри на Батьківщині.

Ще одна випускниця проекту Роксолана Смеречинська, під час участі в програмі, працювала над розвитком людського капіталу та підтримкою підприємництва. У команді Міністерства економіки, вона долучилася до запуску програми навчальних грантів для молодих підприємців, а також координації ініціатив із підтримки малого та середнього бізнесу та перенавчання українців. Її робота сприяла перепідготовці понад 270 тисяч людей і підтримці близько 290 тисяч малих і середніх підприємств в Україні. Сьогодні Роксолана працює в Європейському банку реконструкції та розвитку, де відповідає за напрям гендерної та економічної інклюзії щодо України.

Юлія Паска долучилася до одного з ключових напрямків євроінтеграції України, вона завершувала скринінг переговорних розділів та працювала над підготовкою нового Трудового кодексу, який би відповідав законодавству Європейського союзу, а також забезпечувала приєднання України до компонентів ESA і програми ESA+. Як наслідок, це відкрило доступ до 702 мільйонів євро міжнародного фінансування для розвитку людського капіталу».

Всі охочі взяти участь у проекті можуть подати заявку до 14 серпня. Зареєструватися можна на сайті Create Ukraine. Там є вся інформація про сам проєкт, про попередні його досягнення, а також формуляр заявки, який можна заповнити.

29.07.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/boyezdatni-ukrayinci-pospishayut-do-chehiyi-skoro-shlyah-do-tymchasovogo-zahystu-8893224>

Боєздатні українці поспішають до Чехії. Скоро шлях до тимчасового захисту їм прикриють

До Чехії щомісяця прибувають тисячі нових біженців із України. І якщо в перші роки повномасштабної російської війни це були переважно жінки й

діти, то останнім часом значну частину їх складають чоловіки мобілізаційного віку. Та вже невдовзі це зміниться.

Країни Європейського союзу дійшли згоди, що надалі тимчасовий захист не буде надаватися новоприбулим українцям-чоловікам у віці 23–60 років, якщо вони не доведуть, що звільнені від військового обов'язку. Як кажуть у Міністерстві внутрішніх справ Чехії, це мало б зменшити тиск на чеські можливості, які вже тривалий час перебувають у напруженні, пише інтернет-видання Novinky.cz.

«Структура новоприбулих за останні роки змінилася», – сказав речник МВС Адам Резлер: тепер чоловіки в продуктивному віці становлять уже близько половини новоприбулих.

Міністерство не має даних, скільки перебуває в Чехії українських чоловіків боєздатного віку за українськими законами: чеська статистика охоплює як одну групу людей у віці від 18 до 65 років. І дійсно, чоловіки з цієї вікової групи, яка дещо ширша, ніж українська мобілізаційна, становлять близько половини нових прибульців із України до Чехії.

Станом на понеділок, 27 липня, в Чехії перебуває, за даними МВС, 393 691 біженець із України з тимчасовим захистом. Це на 3675 осіб більше, ніж було трохи більш як на місяць раніше – станом на 21 червня. З того було 1676 чоловіків у віці 18–65 років – майже 46 відсотків. Загалом нині українських біженців-чоловіків у цьому віці 131 627 – понад 33 відсотки. І цей відсоток щомісяця зростає.

Чехія з усього Євросоюзу прийняла найбільше українських біженців у перерахунку на власне населення. І, як заявляла раніше речниця Міністерства внутрішніх справ Гана Мала, чеські можливості щодо приймання біженців уже тривалий час перебувають на межі можливостей. «Імовірно подальше прибуття більшої кількості біженців значно перевищило б ці можливості», – наголосила вона.

Тому чеські політики були серед тих, хто найактивніше просував на рівні Європейського союзу зміну, з якою врешті погодилися всі країни-члени: тимчасовий захист буде продовжений знову ще на рік, до березня 2028-го, але він більше не буде надаватися новоприбулим боєздатним чоловікам, які не зможуть довести, що вони законно звільнені від військового обов'язку.

Це рішення буде стосуватися тільки нових прохачів про тимчасовий захист. Воно не буде стосуватися осіб, які такий захист у ЄС уже отримали, повідомила Рада Європейського союзу.

Цього хотіла сама Україна

Рада ЄС іще має остаточно оформити це рішення, що має відбутися вже найближчим часом. І після оприлюднення в Офіційному журналі ЄС воно набуде чинності вже наступного дня. Тоді ж і припиниться надання тимчасового захисту військовозобов'язаним українцям.

«Ми вважаємо за позитивне, що вдалося знайти згоду щодо цього обмеження для новоприбулих українців. Рішення знизить кількості

новоприбулих шукачів тимчасового захисту і може призвести до послаблення тиску на чеські можливості», – заявив речник МВС Резлер.

Після набуття чинності рішенням Ради ЄС новоприбулі українські чоловіки у віці 23–60 років зможуть отримати тимчасовий захист у країнах Євросоюзу тільки в тому разі, якщо доведуть, що не є військовозобов'язаними. Як підтвердження такого статусу пропонувалося, наприклад, використовувати дані з українського застосунку «Резерв +».

Останнім часом як про надійний спосіб підтвердження, що українець не порушує свій військовий обов'язок, говорять уже про штамп перетину українського кордону – він теоретично має підтвердити, що українець виїхав із країни легально і, отже, мав достатні підстави виїхати без обмежень.

«Сама Україна зацікавлена, щоб чоловіки залишалися в країні, або щоб поверталися в разі укладення перемир'я. Перед ними буде довгий шлях до відновлення країни», – сказав раніше виданню Novinky.cz міністр внутрішніх справ Чехії Лубомір Метнар (ANO).

Зміни відбуваються в час, коли деякі країни ЄС, зокрема Польща і Німеччина, які прийняли найбільше українських біженців в абсолютних цифрах, обмежують підтримку осіб із тимчасовим захистом – таку, як фінансова допомога чи можливість користуватися безплатним житлом. Та Чехія не боїться, що українські біженці з інших країн ЄС рушать сюди.

«Чехія тривалий час дотримується принципу, за яким у нас не може отримати тимчасовий захист особа, яка вже отримувала такий статус в іншій країні-члені ЄС», – наголосив Резлер. Нині цей підхід затверджений законодавчо – він прописаний у законі, відомому як Lex Ukrajina.

При цьому така позиція Чехії прямо суперечить праву Європейського союзу. Це неодноразово встановлювали чеські суди – і в окремих випадках їм таки вдавалося змусити МВС видати тимчасовий захист українцям, прибулим із іншої країни ЄС. Та ця несумісність не завадила ввести суперечливу норму в закон.

29.07.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/obmezhennya-viplat-dlya-ukrayintsiv-shveytsariyi-yak-voni-zminyatsya_n3113773

Вже з березня: ще одна країна ЄС суттєво обмежує виплати для українців

У Швейцарії змінили виплати для українців, що живуть у країні вже 5 років чи більше. Відтепер вони не зможуть перейти на систему соцдопомоги, що проходять громадяни країни.

Вже з 1 березня 2027 року кантони Швейцарії самостійно зможуть визначати, у якому саме обсязі українці, що мають тимчасовий захист у країні, зможуть отримувати допомогу, пишуть на сайті уряду.

Як змінюються соціальні виплати для українців у Швейцарії?

Новий закон, що вже подали на розгляд у Цюриху, має унеможливити для українців перехід на систему соціальної допомоги та програми інтеграції для громадян країни. На практиці це означає, що біженці й надалі отримуватимуть нинішні виплати, що є вдвічі меншими за допомогу громадянам.

Наразі федеральне законодавство Швейцарії надає українським біженцям, що мають тимчасовий захист і посвідку на проживання звичайну стандартну допомогу. Але скоро кантони отримають право коригувати цю допомогу.

Ось які саме зміни пропонують у Цюриху:

- нараховувати біженцям із тимчасовим захистом виплати за спеціальними правилами, тобто так само як і людям, що не мають посвідки на проживання;
- прирівняти осіб зі статусом S до категорії тимчасово прийнятих осіб за обсягом допомоги.

Відтак, замість класичного дозволу B, що передбачає надання стандартної спецдопомоги для громадян, українцям натомість можуть давати дозвіл на проживання терміном на рік, що прив'язаний до тимчасового захисту. У Швейцарії є дуже суттєва різниця між системою притулку, яку пропонуватимуть українцям із 2027 року, та звичайною соціальною допомогою.

Тимчасовий захист, тобто статус S, передбачає допомогу у 400 – 500 франків на місяць на людину. Він не включає покриття житла та медичну допомогу.

Виплати за пермітом B означають 1030 – 1070 франків на місяць на особисті потреби, й також покриття витрат та оренду житла.

Таким обмеженням виплат влада Цюриху хоче стимулювати українців адаптуватися у суспільстві та працевлаштуватися, а також запобігти їхній внутрішній міграції між кантонами.

28.07.2026

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/experts/2026/07/28/7242435/>

Свято ксенофобії у державі ЄС: Брюссель має відреагувати на антиукраїнські напади в Польщі

В Україні багато говорять і пишуть про європейські цінності. Значною мірою через початок переговорів про вступ до Євросоюзу. Адже першим було відкрито кластер «Основи» – саме в ньому зашифо критерії щодо верховенства права та прав людини.

Водночас із сусідньої держави ЄС, Польщі, одна за одною приходять шокуючі новини, які також стосуються критеріїв кластера «Основи». Вже

буденністю стали напади у Польщі на українців. Останній – у Вроцлаві, де троє поляків напали на хлопця та дівчину через їхній український акцент.

Потужна хвиля спрямованої на українців ксенофобії відчутно псує, серед іншого, уявлення про ЄС як про простір спільних європейських цінностей. Чогось подібного ніколи не було в Україні – хоча Польща є членом Євросоюзу, а ми процедурно далекі від вступу.

180 звернень про напади, зареєстровані польською поліцією лише за пів року, обіцяють рекорд за підсумками всього 2026-го. Наразі є зростання аж на 30% порівняно з першим півріччям минулого року. При тому що, звісно ж, до поліції звертаються далеко не всі українці, що стикаються там з агресією.

За ксенофобію відповідає польська держава

Боротися з ксенофобією має насамперед держава.

Це її обов'язок. Тим більше, що польська держава – член Європейського Союзу, а у статті 2 Договору про ЄС йдеться: «Союз заснований на цінностях поваги до людської гідності, свободи, демократії, рівності, верховенства права та поваги до прав людини, включаючи права осіб, що належать до меншин».

З одного боку, польська держава в особі правоохоронних органів реагує на прояви українофобії та агресії проти українських біженців. Особливо в резонансних випадках, які потрапляють в медіа чи соцмережі.

Іноколи поліція досить швидко затримує нападників, як-от вчора у Вроцлаві чи у Познані, коли напали на літнього поляка, який заступився за українського хлопця. Днями перед судом постала 26-річна полька, яка побила українських дівчат лише за те, що вони розмовляли українською. Є й судові вироки – як у Тарнові, де чоловік напав на українських підлітків, також через українську мову.

Однак все ж кількість вироків та тяжкість покарань поки що неспівставна з масштабом проблеми, яка вочевидь лише зростає.

І головне: саме польська держава десь своїми діями, а десь недостатньою протидією винна у цьому підйомі антиукраїнської та, по суті, антиєвропейської ксенофобії.

Один з «батьків-засновників» цієї проблеми – президент Польщі Кароль Навроцький.

Найвища посадова особа держави.

Саме він використав надання президентом Зеленським імені героїв УПА військовому підрозділу для авантюрної, спрямованої на отримання політичних вигод кампанії, яка в результаті критично посилила демонізацію українців. На практиці це призвело до різкого зростання агресії проти тих, що перебувають у Польщі.

Бажаючих долучитися до цієї кампанії не забракло: від політичних партій до державних інституцій, таких як Інститут національної пам'яті.

Треба також розуміти, що антиукраїнські настрої поступово посилювалися задовго до «спецоперації» Навроцького з відбирання в Зеленського нагороди. І рішення про орден Білого орла впало на добре

підготовлений, удобрюваний кілька років ґрунт – і це тло, що виникло через бездіяльність чи недостатні дії чинного польського уряду.

Антиукраїнські настрої почали відчутно зростати у 2023 році. Стартовою точкою тоді стала блокада українського кордону.

Реакція уряду Дональда Туска на ту вакханалію із зупинкою українських фур із зерном та висипанням українського збіжжя з вагонів як її апогею була політично млявою, якщо не самоусуненням. Електоральні міркування, обережність, загравання з фермерами – така тактика завжди лише заохочує радикалів до подальших дій.

Як наслідок, польська держава як така привела антиукраїнську радикалізацію близько до точки неповернення. Фізичні напади частішають, масова українофобія створює потужний психологічний тиск на українців у Польщі та відчуття перебування у ворожому середовищі.

Євросоюз не має відмовчуватися

Те, що відбувається в Польщі, суперечить не лише згаданий вище статті 2 Договору про ЄС, а також його директиві, що регламентує перебування в Польщі українських біженців.

«Держави-члени застосовують тимчасовий захист із належною повагою до прав людини та основних свобод...» – йдеться в ній. Але сотні тисяч українців не можуть безпечно почуватися в Польщі через розгорнуту проти них дискримінаційну кампанію – яка дуже нагадує ту, що її роками практикує путінська Росія.

Ця спрямована проти українців ксенофобія однозначно потребує уваги Брюсселя. У будь-якій формі.

Хоча б як класична глибока чи просто стурбованість Єврокомісії.

Висловлена Брюсселем політична позиція була б надзвичайно важливою в теперішній ситуації. Виглядає, що одних лише закликів від уряду Дональда Туска чи реагування правоохоронних органів вже недостатньо. Та й цього також бракує. Більше того, міністр оборони в уряді Туска Косіняк-Камиш докладається до українофобії не менше за опозицію.

Позиція Єврокомісії була б важливою і як сигнал підтримки українців у Польщі, багато з яких вочевидь відчуваються залишеними наодинці зі свавіллям. А також аргументом для тих у Польщі, хто виступає проти антиукраїнської ксенофобії та ворожнечі.

Звісно, Єврокомісія не може залучити в цьому випадкові важку артилерію – звернення до Суду ЄС чи блокування доступу Польщі до європейських фондів – як це було під час минулого врядування «Права і справедливості» через проблеми з верховенством права. Адже в цьому випадку йдеться про політичні дії чи бездіяльність польських державних посадовців та органів.

Однак і відмовчуватися Брюсселю далі не можна – ксенофобія є одним із найтяжчих злочинів проти самих основ Європейського Союзу.

Єврокомісія мала б засудити регулярні напади на українських громадян, які в Польщі здійснюють винятково на підставі національності, а також

політичну риторику, що розпалює ненависть та провокує такі напади. Наголосити, що все це несумісне з цінностями ЄС та верховенством права як основою Євросоюзу.

Своє слово міг би сказати і Європарламент.

Але не так, як це було в червні, коли ЄП ухвалив резолюцію з польськими наративами щодо ситуації з наданням Володимиром Зеленським імені героїв УПА підрозділу Сил оборони. Тобто – лише підлив у вогонь бензину. Адже саме безапеляційне покладання вини на Україну й стало відправною точкою останньої антиукраїнської кампанії, яка з історичних тем Волині та УПА перейшла до дедалі відкритішого та масового фізичного насилля проти українців.

Українська влада теж має апелювати до Брюсселя, адже йдеться про безпеку громадян України, які перебувають під тимчасовим захистом ЄС. А також звертатися до Європейської комісії проти расизму та нетерпимості – структури Ради Європи, яка вивчає проблеми ксенофобії.

Сама по собі теперішня ненависть у Польщі не зникне.

Протягом останніх місяців у третини поляків погіршилося ставлення до українців. Польська держава вочевидь не здатна впоратися з проблемою зростання ворожнечі щодо українців, які там проживають. А часом лише сприяє цьому. Покарання за злочини якщо й бувають, то стосуються власне нападників, а не політиків та посадовців, які розпалюють ненависть.

Тож міжнародний резонанс є необхідним. І Євросоюз може сказати найвагоміше слово.

Анатолій Марциновський, редактор «Європейської правди».

27.07.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/dovidku-vpo-nezabarom-zaminyat-shcho-pereselentsyam-1785127364.html>

Довідку ВПО незабаром замінять: що переселенцям варто знати зараз

Довідку ВПО поки що не потрібно міняти, а повторно ставати на облік – тим паче не варто, попри ухвалення нового закону про переселенців.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на закон України №4924-ІХ «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

Коли новий закон набере чинності

1 липня 2026 року Верховна Рада ухвалила новий закон про внутрішньо переміщених осіб. Документ ще не набрав чинності – він почне діяти через три місяці після опублікування, а саме 22 жовтня 2026 року.

До цієї дати всі питання, пов'язані з оформленням чи скасуванням довідки ВПО, призначенням допомоги на проживання та іншими гарантіями, регулюються чинним законодавством.

Що зміниться після набуття закону чинності

Однією з ключових новацій стане те, що документом, який підтверджуватиме взяття особи на облік як ВПО, стане витяг з Єдиної інформаційної бази даних про ВПО. Отримати його можна буде як у паперовій, так і в електронній формі – обидва варіанти матимуть однакову юридичну силу.

Наразі Кабінету Міністрів ще належить привести свої нормативно-правові акти у відповідність до нового закону та визначити практичний механізм його реалізації. Лише після ухвалення відповідних підзаконних актів визначать порядок отримання витягу та алгоритм дій для переселенців, якщо він буде потрібен.

Чи вплине закон на виплати вже зараз

До 22 жовтня 2026 року для ВПО фактично нічого не змінюється: чинна довідка залишається дійсною, а будь-які нові процедури можуть запровадити лише після набрання законом чинності та ухвалення відповідних підзаконних актів.

29.07.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/zaganyae-skrutu-ta-z-yidae-zarplatu-shcho-1785254621.html>

Заганняє у скруту та з'їдає зарплату. Що відбувається з орендою житла в Україні

Західні області стали епіцентром цінового стрибка на ринку нерухомості, де оренда поглинає лівову частку доходів громадян. У той час як у Києві ціни майже не змінюються, у безпечніших регіонах винайняти навіть скромне житло стає дедалі складніше.

Як війна перекроїла вартість найму та чим це загрожує внутрішньо переміщеним особам (ВПО) – у матеріалі РБК-Україна.

Ціновий розрив

Через війну багато українців шукають житло у відносно безпечних містах, проте дозволити його собі може все менше громадян. За останній рік ціни на оренду в західних регіонах значно зросли і за темпами зростання обігнали навіть Київ.

Як зазначає керівниця «ЛУН Статистика» Людмила Кірюхіна у коментарі РБК-Україна, вартість оренди однокімнатних квартир в Ужгороді збільшилася на 19% і сягнула 22 500 грн, в Івано-Франківську – на 22% (18 000 грн), а у Львові – аж на 29% (22 500 грн). Для порівняння: у Києві за цей самий період медіанна ціна зросла лише на 6%.

«Однією з причин стала ситуація в столиці: через безпекові фактори цієї зими ринок тимчасово пригальмував, а навесні ми навіть спостерігали

локальне зниження цін. Натомість у західних містах попит залишався стабільно високим», – пояснює Людмила Кірюхіна.

Тим часом, додає експертка, ціни на квартири створюють дуже високе навантаження на сімейний бюджет. У Львові, Ужгороді та Івано-Франківську вартість оренди однокімнатної квартири вже становить приблизно 66–75% середньої місцевої заробітної платні.

Житлова бідність

Найбільше від зростання цін потерпають внутрішньо переміщені особи. За даними директорки Cedos Анастасії Бобрової, серед людей, які були змушені переїхати після 24 лютого 2022 року, 68% орендують житло. Водночас тільки 8% людей, які не змінювали місце проживання, є орендарями.

Оренда створює колосальне фінансове навантаження, особливо для родин з середнім або низьким доходом. Згідно з опитуваннями Cedos, оплата житла є фінансово обтяжливою для багатьох родин: у 2024 році 43% опитаних витрачали на нього понад третину доходів.

У 2025 році тенденція збереглася: серед родин із низькими статками 16% віддають на оренду більше половини бюджету, через що 38% змушені економити на їжі, а 42% – на одязі, зауважує Боброва.

29.07.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4149211-diskurs-u-socmerezah-so-pisut-pro-pereselenciv-i-bizenciv.html>

Дискурс у соцмережах: що пишуть про переселенців і біженців

Аналіз майже восьми тисяч дописів у Фейсбуці й Телеграмі за січень – липень 2026 року показав: про вразливі категорії у соцмережах здебільшого говорять не вони самі, а ті, хто їм (нібито) допомагає.

Як передає Укрінформ, про це йдеться у дослідженні «Детектор медіа».

Центр досліджень «Детектора медіа» проаналізував, що є спільного і відмінного у дописах користувачів українського сегменту Телеграму та Фейсбуку в повідомленнях про переселенців і біженців, і яким є цей дискурс.

В «Детекторі медіа» нагадали, що близько десяти мільйонів українців вимушено покинули свої домівки через війну. Але в соцмережах про переселенців здебільшого говорять не вони самі, а інші – чиновники, волонтери, іноземні уряди.

Станом на кінець квітня 2026 року, за інформацією Міністерства економіки, довілля і сільського господарства України, за межами України перебувало 5,76 мільйона біженців-українців. І це ще не враховано кількість осіб, які перебувають у Росії. Ще 4,65 мільйона людей (станом на червень 2026 року) залишили домівки, але осіли в межах України і мають статус внутрішньо переміщених осіб (ВПО) – переселенців.

Дослідження показало, що у Фейсбуці й Телеграмі про переселенців пишуть у 3,6 рази частіше, ніж про біженців (5840 проти 1619 згадок із аналізованих фокусних повідомлень).

У повідомленнях про переселенців тема допомоги домінує над іншими темами: у понад 70% проаналізованих дописів із Фейсбуку й 62% із Телеграму згадують підтримку внутрішніх переселенців, тоді як про допомогу біженцям пишуть лише у 6,7% і 13,7% дописів відповідно.

Найчастіше в ролі тих, хто допомагає переселенцям, фігурують державні й місцеві органи влади – 3689 згадок із 8560 у категорії «допомоги» – більше ніж міжнародні організації (1763) і приватні ініціативи (3108) окремо.

У випадку біженців згадки допомоги від держав перебування (756 з 1162 випадків) переважають об'єднані згадки української держави (276) і приватних ініціатив (130).

Публікації з оцінками судженнями щодо переселенців частіше трапляються у Фейсбуці – 20,4% дописів проти 10% у Телеграмі, – тоді як щодо біженців ситуація обернена: більш емоційно обговорюють у Телеграмі (12% аналізованих публікацій), ніж у Фейсбуці (7%).

Про ризик втрати допомоги переселенцям писали у 8% фокусованих на переселенцях і біженцях дописів, а про те, що переселенці вже втратили підтримку – у 4,6%. Тема скорочення підтримки переселенців у соцмережах обговорюється як загроза частіше, ніж як доконаний факт.

Лише 5% дописів про переселенців і 1,7% про біженців узагалі згадують користь від них для громад, які їх приймають, – тема про те, що внутрішні переселенці чи біженці самі щось дають громаді, а не тільки отримують допомогу, у соцмережах майже не звучить.

Як повідомляв Укрінформ, більшість українців готові оновлювати свої дані для участі у виборах, водночас найзручнішим способом оновлення даних громадяни називають цифрові сервіси.

31.07.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4149709-u-slovaccini-navcautsa-majze-10-tisac-ukrainskih-ditejbizenciv.html>

У Словаччині навчаються майже 10 тисяч українських дітей-біженців

Станом на 30 червня у словацьких закладах освіти навчалися 9 882 дитини, які залишили Україну внаслідок повномасштабного вторгнення Росії.

Такі дані оприлюднило Міністерство освіти Словаччини, передає Укрінформ з посиланням на TASR.

Зазначається, що ця статистика охоплює вихованців дитячих садків, учнів початкових і середніх шкіл, а також спеціальних навчальних закладів.

У відомстві уточнили, що до цієї кількості не включені українські учні, які завершили навчання до 30 червня 2026 року. Крім того, багато дітей, які прибули до Словаччини через повномасштабну війну, вже отримали тимчасовий або постійний дозвіл на проживання. Через зміну статусу вони більше не враховуються як біженці, хоча в більшості випадків продовжують навчатися у словацьких школах.

Наголошується, що українським дітям фактично не відмовляють у зарахуванні до навчальних закладів. Єдиною підставою для відмови може бути відсутність вільних місць у школі або дитячому садку.

У такому разі керівництво закладу освіти зобов'язане повідомити про це законного представника дитини, місцеву владу та відповідне регіональне управління освіти. Саме регіональне управління підбирає інший навчальний заклад, де дитина зможе продовжити навчання.

Як повідомляв Укрінформ, 15 липня країни ЄС погодилися продовжити термін дії тимчасового захисту для громадян України до березня 2028 року.

Водночас, визнаючи як необхідність захисту переміщених осіб, так і необхідність України захищатися від агресії Росії, країни ЄС погодилися, що тимчасовий захист має надаватися лише тим, хто не порушує військові зобов'язання в Україні.

30.07.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/analytics-and-forecasts/ukraintsyam-nazvali-novi-rozmiri-minimalki-zarplat-scho-bude-z-ekonomikoyu-i-koli-ochikuyut-zakinchennya-vijni.htm>

Біженцям спростили отримання важливого документа: що тепер можна оформити онлайн

З 30 липня українці, які перебувають за кордоном, можуть повністю онлайн зареєструватися в Державному реєстрі платників податків і отримати електронну картку з QR-кодом через систему «Консул». Подати заяву можна дистанційно або через посольство чи консульство, а готовий документ надсилається заявнику в електронному вигляді протягом кількох днів.

Про це повідомляє Державна податкова служба (ДПС). Раніше оформлення реєстраційного номера облікової картки платника податків (РНОКПП) для тих, хто перебуває за кордоном, часто вимагало особистого приїзду до України або надсилання нотаріально засвідчених документів поштою.

Тепер більшість процедури можна пройти повністю онлайн. Після опрацювання заяви заявник отримує електронну картку платника податків із QR-кодом, яка підтверджує присвоєння податкового номера.

Наразі сервіс охоплює реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб – платників податків за формою №1ДР. У подальшому планують запустити ще одну онлайн-послугу – внесення змін до реєстру за формою №5ДР.

Як подати заяву

Українці можуть скористатися одним із двох способів оформлення. Перший варіант – подати заяву самостійно через систему єКонсул. Для цього необхідно:

- авторизуватися за допомогою Дія.Підпису, кваліфікованого електронного підпису або BankID;
- заповнити електронну форму;
- додати скан-копію документа, що посвідчує особу;
- завантажити документ, який підтверджує місце проживання або перебування.

Другий варіант – звернутися особисто або через уповноваженого представника до посольства чи консульства України. У такому разі заявник має пройти ідентифікацію та надати оригінали необхідних документів.

Скільки коштує оформлення

Якщо документи подаються через дипломатичну установу в паперовій формі, за автоматизовану обробку заяви стягується консульський збір 40 доларів США (1 782 грн) або 37 євро (1 888 грн). Після перевірки інформації Державна податкова служба формує електронну картку платника податків із захищеним QR-кодом та надсилає її заявнику через систему єКонсул протягом кількох днів.

За два місяці роботи сервісу батьки подали понад 2,1 тисячі заяв, а податкова вже оформила 1772 електронні картки платника податків для дітей, які перебувають за межами України. Тепер аналогічна можливість стала доступною і для всіх повнолітніх громадян України, які проживають або тимчасово перебувають за кордоном.

Як повідомляв OBOZ.UA раніше, за час повномасштабної війни мільйони українців отримали прихисток в країнах ЄС і, маючи змогу подорожувати, багато хто може покладатися на національну страховий документ. Але насправді перед кожною подорожжю в іншу країну у українців має бути оформлена Європейська картка медичного страхування (EHIC – від European Health Insurance Card).

Регіональні

27.07.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skilki-zhitieliv-lisichanskoyi-ghromadi-pieriebuvaiut-na-obliku-iak-vpo/>

Скільки жителів Лисичанської громади перебувають на обліку як ВПО

Станом на 25 лютого 2026 року 41 359 жителів Лисичанської міської територіальної громади перебували на обліку як внутрішньо переміщені особи в інших регіонах України.

Як повідомили Східному Варіанту, такі дані надало Державне підприємство «Інформаційно-обчислювальний центр Мінсоцполітики» Лисичанській міській військовій адміністрації.

Загалом на обліку перебувають 33 539 сімей із Лисичанської громади.

Для підтримки переселенців у 2026 році продовжують діяти кілька місцевих програм. Зокрема, передбачена соціальна підтримка захисників і захисниць України та членів їхніх сімей, а також родин загиблих військовослужбовців.

Окремі програми стосуються дітей – зокрема тих, які виховуються у сімейних формах, а також їхнього оздоровлення та відпочинку.

29.07.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/iak-pieriesielientsiam-iz-lisichanskoyi-ghromadi-otrimati-miedichni-poslughi/>

Як переселенцям із Лисичанської громади отримати медичні послуги

Медичні працівники релокованих закладів охорони здоров'я Лисичанської міської територіальної громади продовжують приймати переселенців у місцях компактного проживання ВПО, стаціонарних пунктах накопичення та видачі гуманітарної допомоги у приміщеннях гуманітарних хабів.

Про це Східному Варіанту повідомили в Лисичанській міській військовій адміністрації.

Звернутися по медичну допомогу можна незалежно від наявності чи відсутності декларації.

Пацієнтам надають первинну медичну допомогу відповідно до укладеного договору з Національною службою здоров'я України.

Зокрема, лікарі проводять консультації, встановлюють діагноз, призначають лікування, виписують електронні направлення на консультації та обстеження, а за потреби направляють пацієнтів на стаціонарне лікування.

За даними адміністрації, переселенцям можна виміряти артеріальний тиск, рівень цукру в крові та холестерину, пройти електрокардіографічне дослідження та тест на тропонін.

Пацієнтам виписують електронні рецепти за державною програмою «Доступні ліки».

Проводять швидкі тести на ВІЛ/СНІД та вірусні гепатити В і С.

За наявності переселенцям можуть надати гуманітарну допомогу у вигляді лікарських засобів та виробів медичного призначення.

Окремий напрям – психологічна допомога на первинному рівні. Також медики проводять інформаційно-просвітницьку роботу щодо здорового способу життя, профілактики та раннього виявлення захворювань.

До переліку послуг входить і супровід та лікування дорослих та дітей із психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги.

29.07.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/usi-26-viiskovikh-administratsii-lughanshchini-zatvierdili-proghrami-pidtrimki-vpo-z-biudzhietom-u-8-4-mln-ghrn/>

Усі 26 військових адміністрацій Луганщини затвердили програми підтримки ВПО з бюджетом у 8,4 млн грн

Луганський обласний центр зайнятості за I півріччя надав послуги майже 1 тис. внутрішньо переміщеним особам.

Про це повідомила в.о. директора департаменту економіки та підтримки релокованих суб'єктів підприємницької діяльності Луганської ОДА Людмила Ахтирська.

За її словами, держава продовжує підтримувати роботодавців, які працевлаштовують жителів Луганщини. Паралельно ВПО мають змогу безкоштовно опанувати нові спеціальності – від кухара до графічного дизайнера.

Ахтирська зазначила також, що місцеві адміністрації сприяли працевлаштуванню 121 переселенця та планують знайти роботу ще для 90 осіб. Додатково майже 2 тис. людей залучили до заходів, які сприяють швидшому виходу на ринок праці.

«На сьогодні всі 26 військових адміністрацій області затвердили спеціальні програми підтримки переселенців із загальним бюджетом близько 8,4 млн грн», – додала чиновниця.

30.07.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/pieriesielientsi-z-lisichanska-mozhut-otrimati-dopomoghu-z-pratsievlashtuvanniam-i-navchanniam/>

Переселенці з Лисичанська можуть отримати допомогу з працевлаштуванням і навчанням

Лисичанська адміністрація продовжує залучати переселенців до заходів із працевлаштування та професійної орієнтації у співпраці з міжнародними й недержавними організаціями, Луганською обласною військовою адміністрацією та обласними центрами зайнятості.

Про це Східному Варіанту повідомили в Лисичанській міській військовій адміністрації.

Актуальну інформацію про консультації спеціалістів, підтримку зайнятості та самозайнятості ВПО громада поширює через офіційні інформаційні ресурси.

Переселенцям також пропонують освітні програми на порталах «Дія.Освіта» та Prometheus, а ветеранам і членам їхніх сімей – можливості в межах грантової програми «Є робота».

Раніше консультації для жителів Лисичанської громади проводили безпосередньо на базі гуманітарних хабів. Із 2022 року щотижневі консультації фахівців Лисичанського міського центру зайнятості проходили у Дніпрі. Консультування також організовували у Києві, Одесі, Львові, Харкові та інших містах.

У 2024 році Лисичанський міський центр зайнятості ліквідували у зв'язку з реорганізацією Луганської обласної служби зайнятості. Протягом 2024–2025 років консультації у Дніпрі проводили фахівці Луганського обласного центру зайнятості.

Однак із 2026 року консультації фахівців служби зайнятості безпосередньо у хабах припинилися через чергову реорганізацію Луганського обласного центру зайнятості.

Водночас Лисичанська МВА продовжує залучати переселенців до заходів із працевлаштування та професійної орієнтації у співпраці з міжнародними й недержавними організаціями, Луганською обласною військовою адміністрацією та обласними центрами зайнятості.

Зокрема, серед партнерів громади – The HALO Trust, Ресурсний центр недержавних організацій, Червоний Хрест та Caritas Ukraine.

30.07.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/iaki-u-pieriesielentsiv-z-lughanshchini-ie-problemi-z-dostupom-do-sotsialnikh-poslugh/>

Які у переселенців з Луганщини є проблеми з доступом до соціальних послуг

Найпоширенішими проблемами у сфері організації надання соціальних послуг та виплат залишається відсутність, втрата, псування особистих документів та неможливість їхнього відновлення.

Про це Східному Варіанту повідомили в Департаменті соціального захисту населення та підтримки внутрішньо переміщених осіб Луганської ОВА.

Крім того, установи-надавачі соціальних послуг області не можуть забезпечити повний спектр базових соціальних послуг, що пов'язано з кадровим дефіцитом та обмеженими фінансовими можливостями територіальних громад.

Протягом 2025 року до Департаменту соціального захисту населення та підтримки внутрішньо переміщених осіб Луганської ОВА надійшло 212 звернень щодо отримання або неотримання соціальних послуг, за I півріччя 2026 – 25. Скарг або повідомлень щодо труднощів із доступом до соціальних послуг не надходило.

«Територіальними громадами області, установами-надавачами соціальних послуг вживають заходи щодо покращення доступу до соціальних послуг, зокрема через розширення переліку послуг, які надаються; зміцнення матеріально-технічної бази таких закладів. також укладаються угоди із соціальними партнерами щодо впровадження/розширення переліку соціальних послуг тощо», – повідомили в Луганській ОВА.

28.07.2026

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1365604-evakucijnij-potag-iz-zitelami-doneccini-ta-dnipropetrovsini-pribuv-na-rivnensinu/>

Евакуаційний потяг із жителями Донеччини та Дніпропетровщини прибув на Рівненщину

Евакуаційним потягом приїхали 39 переселенців з Донеччини та Дніпропетровщини 28 липня на Рівненщину. Серед них шестеро підлітків.

Евакуаційним потягом на Рівненщину прибули 39 людей, зазначили у Facebook представництва уповноваженого Верховної ради України з прав людини в області. Вони отримали першу необхідну допомогу та супровід.

«Дві родини – вісім осіб, серед яких шість дітей-підлітків і двоє дорослих, які самостійно евакуювалися на Рівненщину, супроводжує благодійний фонд «Рокада». Надалі вони будуть розміщені у місті Любомль Волинської області», – йдеться у повідомленні.

Ще 31 переселенець, серед яких 29 евакуйованих та дві людини, які самостійно евакуювалися, вирушили до села Хрінники Дубенського району. Там вони проходять реабілітацію, зауважили у повідомленні представництва.

У Facebook начальника Рівненської обласної військової адміністрації зауважили, що це 12 евакуаційний потяг з початку року. Загалом у 2026 році в область приїхали 278 людей. Ще 20 прибули евакуаційним автобусом.

29.07.2026

Суспільне Одеса

<https://suspilne.media/odessa/1366096-remont-zitla-kompensacia-orendi-ta-pidtrimka-vpo-ak-pracue-proekt-karitas-na-odesini/>

Ремонт житла, компенсація оренди та підтримка ВПО: як працює проєкт «Карітас» на Одещині

У межах проєкту «Житло для вразливих домогосподарств в Україні» благодійний фонд «Карітас Одеса УГКЦ» допомагає жителям Одещини, чие житло постраждало через російські обстріли, а також внутрішньо переміщеним особам. Наразі ремонтні роботи вже тривають або завершуються у 17 родин, ще п'ять заявок перебувають на розгляді.

Про це у коментарі Суспільному розповіла старша соціальна працівниця фонду Лана Зубко.

За словами Лани Зубко, цього року напрямок ремонту пошкодженого житла майже вичерпав запланований обсяг допомоги:

«Наразі в нас вже майже закінчується таргет на цей напрямок. Орієнтовно 17 родин вже передаються або вже проводяться ремонтні роботи, і близько п'яти родин – у стадії обробки анкет».

Яку допомогу можна отримати

Проєкт «Житло для вразливих домогосподарств в Україні», який Карітас Одеса реалізує за підтримки УВКБ ООН, передбачає кілька напрямків допомоги. Усі вони надаються безоплатно.

Зокрема, фонд ремонтує житло, пошкоджене внаслідок бойових дій, модернізує житло для внутрішньо переміщених осіб, компенсує витрати на оренду житла та комунальні послуги для ВПО, ремонтує комунальне житло для подальшого безоплатного проживання переселенців, а також реалізує пілотний напрямок із встановлення сонячних електростанцій на соціально важливих об'єктах.

Під час ремонту пошкоджених будинків підрядники відновлюють тепловий контур – ремонтують дахи, встановлюють нові вікна та двері, а також усувають інші пошкодження, необхідні для безпечного проживання.

Кому можуть допомогти

Програма орієнтована на родини, які належать до вразливих категорій. Серед них – люди з інвалідністю, літні люди без підтримки рідних, багатодітні та малозабезпечені сім'ї, самотні батьки, вагітні жінки, родини з дітьми під опікою чи усиновленими дітьми та інші категорії.

Окремий напрямок стосується тих, хто не зміг завершити ремонт за державною програмою «Відновлення». Йдеться, зокрема, про родини, які отримали недостатню компенсацію, не змогли оформити виплати через юридичні проблеми або потребують ремонту, вартість якого перевищує максимальний розмір державної компенсації.

«Донори дуже зацікавлені не заважати державі надавати допомогу, а підтримати її там, де є слабкі місця в системі. Якщо у людей проблеми з документами про право власності, не оформлена спадщина, спільна часткова власність або не вистачає фінансування в межах державної компенсації, ми можемо підтримувати ці родини», – зазначила Лана Зубко.

За її словами, якщо вартість ремонту перевищує максимальну суму компенсації за «Відновлення», Карітас може виконати частину робіт, щоб родина змогла скористатися і державною допомогою.

Також допомогу можуть отримати сім'ї, які у 2023 році отримали компенсацію за старими лімітами до 200 тисяч гривень, але цих коштів не вистачило для завершення ремонту.

Як відбувається відбір

Звернення до фонду можуть надходити як від самих людей, так і через громади. Саме громади допомагають оперативніше знаходити родини, які найбільше потребують підтримки.

Одним із прикладів стала Біляївська громада, де після російських обстрілів Карітас виїжджав для оцінки пошкоджених будинків у селі Широка Балка.

«До нас звернулася громада. Підготували офіційний лист із запитом, надали списки постраждалих, і ми вже самостійно їх опрацьовували», – розповіла Лана.

Після отримання списків соціальні працівники перевіряють відповідність критеріям програми та можливість отримання допомоги без дублювання державних виплат. Далі соціальний працівник разом з інженером виїжджають на місце, проводять технічне обстеження будинку, фіксують пошкодження та оформлюють необхідні документи.

Після погодження заявки з УВКБ ООН замовлення передають підрядній організації. Перед початком ремонту проводять повторний виїзд для контрольних замірів, після чого закуповують матеріали та виконують роботи. Карітас контролює їхню якість, а після завершення ремонту проводить

фінальний моніторинг і підписує акти виконаних робіт разом із родиною та представниками громади.

Допомога ВПО та ремонт соціального житла

Окрім ремонту пошкоджених будинків, Карітас продовжує реєструвати внутрішньо переміщені родини, які придбали або викупляють житло в Одесі та Одеському районі. Для них передбачена модернізація житла – заміна вікон і дверей, ремонт покрівель, встановлення опалення та облаштування санвузлів.

За словами Лани Зубко, за цим напрямком фонд ще має можливість приймати нові заявки.

Ще один напрямок – компенсація оренди житла для ВПО протягом шести місяців. Родини не лише отримують фінансову допомогу, а й працюють із кейс-менеджерами, які допомагають знайти роботу, пройти перенавчання, оформити документи та скористатися іншими програмами підтримки.

«Ідея напрямку полягає в тому, щоб не лише видати кошти і забути про родину, а щоб за ці пів року вона могла набути фінансової сталості й уже не потребувала фінансової допомоги», – додала представниця благодійного фонду.

Також у 2026 році Карітас планує розпочати ремонт п'яти об'єктів комунального житла, де в майбутньому безоплатно проживатимуть внутрішньо переміщені особи. Крім цього, фонд відбирає соціально важливі об'єкти для встановлення сонячних електростанцій, однак цей напрямок поки перебуває на етапі оцінки заявок.

31.07.2026

Суспільне Ужгород

<https://suspilne.media/uzhhorod/1368464-majze-7-tisac-vpo-zareestruvali-na-zakarpatti-z-pocatku-roku/>

Майже 7 тисяч ВПО зареєстрували на Закарпатті з початку року

До Мукачева прибув евакуаційний потяг із Дніпропетровської області. 18 жовтня 2015 року. ДСНС в Закарпатській області

На Закарпатті з початку року зареєстрували 6953 внутрішньо переміщених осіб. Загалом станом на кінець липня зафіксували 124 929 переселенців.

Про це на Facebook-сторінці повідомив голова Закарпатської ОВА Мирослав Білецький.

За його словами, найбільше перемістилося жителів Донецької та Запорізької областей – 2494 та 1239 людини.

З Харківщини приїхали 847 людей, з Дніпропетровщини – 570, з Херсонщини – 349, із Сумщини – 407, додав Білецький.

«За 2025-2026 роки область прийняла та розмістила понад 50 евакуаційних груп. Загалом так прибуло близько 1000 людей. Серед них

переважно родини з дітьми у складних життєвих обставинах та люди старшого віку», – ідеться у повідомленні.

Станом на кінець липня в Закарпатській області в реєстрі ВПО зареєстровали 124 929 людини. Серед них 33 629 дітей, 19 029 людей старшого віку, 4 859 людей з інвалідністю.

Наразі в області функціонує 105 місць тимчасового проживання (МТП), де мешкають 4 020 внутрішньо переміщених осіб. Для забезпечення людей постійним житлом в області працюють над створенням мережі соціального житла за залучення міжнародних донорів і благодійних організацій.

31.07.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1368786-blekauti-j-opluvalnij-sezon-skilki-habiv-dla-pereselenciv-lugansini-i-medzakladiv-pracuut-po-ukraini-ta-cim-osnaseni/>

Блекаути й опалювальний сезон: скільки хабів для переселенців Луганщини і медзакладів працюють по Україні та чим оснащені

По Україні діють 35 хабів для переселенців з Луганщини, які надають гуманітарні, соціальні, юридичні та медичні послуги. Вони забезпечені генераторами, паливом, Starlink, водою та обігрівачами. Також релоковані 32 медзаклади, шість із них працюють цілодобово, в цих закладах є автономне живлення.

Про це 31 липня в етері «Суспільне Студія» розповів заступник голови облдержадміністрації Луганщини Олексій Смирнов.

«Що стосується шелтерів в основній адміністрації спільно з місцевими 26 місцевими військовими адміністраціями утворені 35 хабів; хтось називає їх хабами, хтось називає їх шелтери. Вони розташовані практично у всіх областях, окрім Херсонської і Донецької області. Вони функціонують постійно і надають широкий спектр послуг і гуманітарних, і соціальних послуг, і юридичних послуг», – розповів Олексій Смирнов.

За його словами, в зимовий період такі хаби надають послуги з обігріву.

«У всіх є для автономного обігріву електрообігрівачі та достатня кількість генераторів, і резервний генератор, і паливо. Тому під час відключень світла вони надають послуги з обігріву громадян та забезпечення їх зв'язку», – зазначив заступник голови облдержадміністрації Смирнов.

Окрім цього, за словами Олексія Смирнова, на базі двох хабів у Києві та Вінниці за рішенням місцевих органів відкрити пункти незламності, функціонують в режимі пункту незламності.

«Ці 35 хабів уже проходили зимовий період, і вони готові для надання допомоги у випадку підключення як електропостачання, так і зв'язку. Нічого не зміниться, і на цей період вони будуть в такому ж режимі надавати послуги. Пункт надання допомоги, вони функціонують, окрім двох, які функціонують

як пункти незламності, вони функціонують як пункти надання допомоги. Всі ці пункти забезпечені і електрообігрівачами; вони забезпечені 88 генераторами і 80 зарядними станціями. Усі мають Starlink, є ємності для води і, звичайно, є постійна в них вода, питна вода», – розказав Олексій Смирнов.

Також він розповів, що за минулі періоди в хабах не було випадків, коли не вистачало місця для розміщення людей, які туди звертались.

«В хабах люди можуть отримувати гуманітарну від продовольчих наборів. Як правило, люди звертаються для надання консультацій, соціальних, юридичних питань. Практично у всіх хабах є графік чергування медичних працівників, що надають медичні послуги», – каже Смирнов.

За його словами, люди за списками отримують гуманітарну допомогу.

«В 2022-2023 році всі, хто звертався, могли отримувати продовольчі набори. Для всіх зараз складаються списки, практично одні і ті самі люди звертаються до одних і тих же хабів. Рідко зараз вже йдуть ці процеси переміщення. Тому, звичайно, що вони отримують по спискам, як соціально незахищені, інваліди, люди похилого віку, багатодітні сім'ї. Інші послуги, як юридичні, соціальні, медичні вони розраховані на всіх», – сказав Смирнов.

Олексій Смирнов каже, що 32 заклади охорони здоров'я Луганщини релоковані по всій Україні, шість з них працюють цілодобово.

«Ними опікується як обласні установи департамент охорони здоров'я, а ті, які місцеві, опікується місцеві військові адміністрації. Вони теж, можна сказати, забезпечені додатково електрообігрівачами. По теплозабезпеченню, тому що вони всі розташовані в орендованих приміщеннях з місцевої влади. Але є і автономне забезпечення, а саме вони мають 159 генераторів, 63 основних, 93 резервні. З відповідним запасом палива теж вони всі проходили вже неодноразово в наших умовах опальний сезон. Не було такого, щоб люди там мерзли. Вони завдяки автономному системі живлення отримують електроенергію і можуть забезпечити теплом людей».

«Де централізоване, звичайно, місцева влада забезпечує подачу тепла. Але на випадок відсутності є автономні резервні системи енергоживлення і опалення. Це вже питання власника обласної державної адміністрації, місцевої військової адміністрації, на балансі яких є ці медичні заклади».

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

29.07.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/rokada-dopomagaye-vnutrishno-peremishhenym-ukrayinczyam-v-adaptacziyi-u-novyh-gromadah/>

«Рокада» допомагає внутрішньо переміщеним українцям в адаптації у нових громадах

Команди «Рокади» у восьми регіонах допомагають внутрішньо переміщеним українцям різного віку якнайкраще інтегруватися у нових громадах, аби розпочати самостійне життя. Проєкт із соціальної адаптації фонд утілює у Волинській, Житомирській, Івано-Франківській, Львівській, Рівненській, Тернопільській, Хмельницькій і Чернівецькій областях.

Соціальна адаптація – це індивідуальна та поетапна підтримка, яка допомагає людям у прихистках поступово інтегруватися у новій громаді: розпочати самостійне життя, відшукати роботу тощо.

Маршрут соціальної адаптації розпочинається з прихистку для внутрішньо переміщених українців. Фахівці «Рокади» інформують людей, які там оселилися, про можливості проєкту, здійснюють оцінку потреб охочих долучитися і далі планують спільну роботу.

«Із внутрішньо переміщеними працюють соціальні фахівці, фасилітатори та психологи. Їхнє завдання полягає не в тому, щоб вивести людину з прихистку. Місія проєкту – допомогти їй стати більш самостійною, повернутися до ритму життя, який був до вимушеного переїзду, щоб людина почувалася у безпеці і в ресурсі далі впливати на ухвалення рішень», – пояснює координаторка напряму соціальної підтримки та захисту в «Рокаді» Олена Демірська і додає, команди під час роботи враховують як ризики, так і можливості підопічних.

У фокусі уваги – внутрішньо переміщені українці з високим або тривалим рівнем уразливості. Тобто ті, хто залежить від зовнішньої підтримки, а відтак має складнощі в плануванні майбутнього поза межами місць тимчасового проживання.

Серед громад перевага надається тим, які готові забезпечити людям безпечний перехід до більш самостійного життя

«Ми оцінювали не лише наявність житла в громаді, хоча це один із найбільш важливих факторів для ухвалення рішення внутрішньо переміщеними про участь у проєкті. Ми брали до уваги готовність громади підтримати людину, зважали на доступність соціальних сервісів і перспективу працевлаштування, а також враховували наявність фахівців і партнерів, які можуть підтримувати учасника проєкту після переїзду та відстежувати процес адаптації», – продовжує Олена Демірська.

Перший прихисток, де розпочалася реалізація проєкту соціальної адаптації, став трускавецький санаторій «Батьківщина».

«Пілотний проєкт стартував на початку минулого року. На той момент у санаторії оселилося 350 людей – це максимальна кількість місць. Про них повністю дбав персонал закладу – медична допомога, харчування, догляд тощо. Фактично, наше першочергове завдання було допомогти людям повернути самоспроможність, підтримати їх в ініціативі розпочати самостійне життя, посприяти в пошуку роботи тощо. Це був виклик, але нам вдалося отримати гарні результати вже за пів року – майже три десятки внутрішньо переміщених змогли розпочати зміни у житті. Хтось придбав житло, хтось оселився на орендованих квартирах, але ці люди працевлаштувалися, інтегрувалися в громади і нині продовжують шлях окремо від прихистку», – розповідає координатор регіонального офісу «Рокади» у Львові Анатолій Пархомчук.

За два роки більш як 60 людей, які перебували санаторії, і з якими працювала й зараз працює команда «Рокади», змогли повернутися до самостійного життя.

Власне, саме досвід «Батьківщини» дозволив масштабувати проєкт соціальної адаптації на інші регіони.

Соціальна фахівчиня Марта Максименко – серед тих, хто допомагає внутрішньо переміщеним із «Батьківщини». Розповідає, попри те, що в санаторії прихисток знаходять люди старшого віку, все ж має у практиці чимало успішних прикладів.

«Один із кейсів – внутрішньо переміщене подружжя 60+. Сьогодні вони самостійно орендують житло і працюють. Чоловік – водієм, а жінка – вишивальницею. До речі, вона пересувається на кріслі колісному. Ми досі тримаємо контакт із цією родиною і підтримуємо її. Взагалі такий супровід триває до пів року, але якщо є потреба у подальшій соціальній адаптації, ми продовжуємо працювати. Ще наведу один приклад – ми допомогли 74-річній пані об'єднатися зі своїми рідними і нині вона живе в Черкаській області. Це теж соціальна адаптація, адже головне в нашій роботі підтримати бажання людини знову стати самостійною», – зауважує Марта Максименко.

«Найкращий результат соціальна адаптація дає тоді, коли якісно поєднується індивідуальна робота з людиною, психосоціальна підтримка, практичний супровід і залучення громади. Це чотири кити, на яких тримається можливість внутрішньо переміщеної особи повернути собі самостійне життя, – доповнює координаторка напрямку соціальної підтримки та захисту в «Рокаді» Олена Демірська. – Але я б ще додала час і те, що ми готові працювати стільки, скільки потрібно, щоб кожен, хто ухвалить рішення рухатися далі, зміг пройти цей шлях із фаховою підтримкою».

Проєкт із соціальної адаптації внутрішньо переміщених українців втілюється за фінансової підтримки UNHCR Ukraine – Агентство ООН у справах біженців в Україні.

29.07.2026

ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10687>

#ЗаконодавчаІніціатива №15421 щодо компенсації та Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України

Народні депутати пропонують чергові зміни до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» № 2923-ІХ. Законопроект зареєстровано 16 липня за реєстраційним номером 15421.

Ініціатори вказують, що актуальність прийняття цього проекту Закону зумовлена тим, що окремі категорії співвласників пошкодженого/знищеного житла не мають можливості подати заяву на компенсацію, оскільки Закон № 2923-ІХ не передбачає категорію “надзвичайні ситуації воєнного характеру” серед підстав для отримання компенсації. Як приклад наводиться місто Павлоград, де 22 червня 2026 року з невстановлених причин виникла пожежа складської будівлі, що спричинила детонацію боєприпасів, розліт уламків, пожежі та руйнування значної частини житлової забудови. За словами ініціаторів, це вже четверта подія в місті, класифікована як надзвичайна ситуація воєнного характеру, потерпілі від якої не мають можливості отримати державну допомогу.

Законопроектом пропонується внести системні зміни до Закону № 2923-ІХ, а саме:

- доповнити назву, преамбулу та термінологію Закону словосполученням «надзвичайні ситуації воєнного характеру» поряд із «бойовими діями, терористичними актами, диверсіями» – зокрема в найменуванні Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного майна;
- доповнити визначення «знищені об'єкти нерухомого майна» та «пошкоджені об'єкти нерухомого майна» вказівкою на об'єкти, що стали непридатними для використання за цільовим призначенням внаслідок надзвичайних ситуацій воєнного характеру;
- перейменувати Комісію з розгляду питань щодо надання компенсації за знищені об'єкти нерухомого майна з урахуванням нової підстави;
- поширити на випадки надзвичайних ситуацій воєнного характеру норми про договір відступлення державі/територіальній громаді права вимоги до Російської Федерації, про сплату недоотриманої

компенсації за рахунок коштів, стягнутих з Російської Федерації, про розрахунок обсягу компенсації через «Відновлення», а також про повноваження державних органів, органів місцевого самоврядування та військових адміністрацій щодо збору відомостей про пошкоджене/знищене майно і внесення їх до Реєстру;

- внести відповідні термінологічні зміни до законів України «Про регулювання містобудівної діяльності» (реєстраційний номер звіту про обстеження), «Про безоплатну правничу допомогу» та «Про судовий збір» (право на безоплатну допомогу і звільнення від судового збору у справах, пов'язаних з отриманням компенсації), «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (реєстрація припинення права власності на знищене майно) та «Про виконавче провадження» (заборона стягнення на спецрахунки для компенсації).

У випадку, якщо проєкт закону буде прийнято Парламентом такий набуде чинності з дня, наступного за днем опублікування. Кабінету Міністрів України буде надано три місяці для приведення підзаконних актів у відповідність.

28.07.2026

Центр прав людини ZMINA

<https://zmina.ua/event/zmina-spilno-z-partneramy-pidgotuvava-try-podannya-do-universalnogo-periodychnogo-oglyadu-ukrayiny/>

ZMINA спільно з партнерами підготувала три подання до Універсального періодичного огляду ООН щодо України

Центр прав людини ZMINA скерував власне подання до четвертого циклу Універсального періодичного огляду (УПО) Ради ООН з прав людини та став співавтором ще двох коаліційних подань, підготовлених спільно з партнерами. Загалом у трьох документах правозахисники проаналізували виконання Україною 42 рекомендацій зі 190, наданих іншими державами під час попереднього циклу УПО від 2017 року.

Наразі триває четвертий цикл Універсального періодичного огляду виконання Україною своїх зобов'язань у сфері прав людини. Ці подання охоплюють питання розвитку громадянського суспільства, свободи медіа, функціонування інституцій і механізмів захисту прав людини, забезпечення прав людей, які постраждали внаслідок російської агресії, запобігання катуванням, умов утримання в місцях несвободи, а також міжнародного правосуддя.

Громадянське суспільство, медіа та інституції з прав людини

Подання Центру прав людини ZMINA зосереджується на виконанні рекомендацій щодо діяльності громадянського суспільства, свободи медіа, захисту правозахисників, функціонування інституції Омбудсмана, реалізації

Національної стратегії у сфері прав людини, дотримання міжнародного гуманітарного права та гармонізації національного законодавства з нормами міжнародного кримінального права.

Із 25 проаналізованих рекомендацій повністю виконаними визначено лише дві. Йдеться про рекомендації Франції та Чехії щодо скасування вимог до представників антикорупційних неурядових організацій подавати фінансові декларації (е-декларування для активістів) та недопущення того, щоб законодавство про декларування активів неурядовими організаціями підривало діяльність громадянського суспільства.

Більшість інших рекомендацій перебуває в процесі виконання або демонструє незначний прогрес. Водночас у низці випадків обмежене виконання безпосередньо пов'язане з тривалою російською збройною агресією проти України та викликами, спричиненими воєнним станом.

Стан громадянського суспільства характеризується збереженням високої активності навіть в умовах війни, однак супроводжується низкою викликів. Зокрема, телемарафон “Єдині новини” обмежує медіаплюралізм, а регуляторні механізми блокування онлайн-медіа викликають занепокоєння щодо свободи вираження. Законодавчі зміни, зокрема ухвалений 2025 року закон №4576-IX, послаблюють механізми громадського контролю та журналістських розслідувань, а обмеження доступу до державних реєстрів підриває антикорупційні інструменти. Додаткові ризики пов'язані з ініціативами щодо оновлення Цивільного кодексу, які можуть звужити доступ до інформації та ускладнити проведення розслідувань. Водночас фіксуються випадки тиску на журналістів і антикорупційних активістів та недостатня ефективність їхнього розслідування, а кримінальне законодавство досі не забезпечує належної кваліфікації злочинів на ґрунті ненависті.

Щодо інституції Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, ключовою проблемою залишається процедура обрання, яка не забезпечує прозорого, відкритого та конкурентного відбору з належною участю громадянського суспільства. А щодо Національної стратегії у сфері прав людини, правозахисники відзначають, що Україна розпочала розроблення нової стратегії, однак обмежене врахування пропозицій громадянського суспільства та недостатня увага до питань дискримінації і прав людини в умовах війни уповільнюють ефективну реалізацію цієї політики.

Аналіз свідчить про наявність інституційних зрушень і окремих позитивних практик у сфері документування та розслідування міжнародних злочинів і розвитку міжнародної співпраці, однак ефективність їхньої реалізації суттєво обмежується браком ресурсів, надмірним навантаженням на правоохоронні органи та відсутністю повністю незалежних механізмів моніторингу, зокрема щодо дотримання міжнародного гуманітарного права. Документ також підкреслює, що попри створення розгалуженої системи розслідування воєнних злочинів і взаємодії з міжнародними інституціями масштаби задокументованих порушень і кадрові обмеження значно

ускладнюють забезпечення невідворотності покарання та подолання безкарності.

Ознайомитися з повним текстом подання ZMINA можна тут: https://zmina.ua/wp-content/uploads/sites/2/2026/07/zmina_vykonannya-ukrayinoyu-rekomendaczij-universalnogo-periodychnogo-oglyadu-chetvertyj-czykl-eng.docx.pdf

Захист прав постраждалих від російської агресії

Друге подання підготувала Коаліція організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, до складу якої входять дев'ять організацій, а саме: Центр прав людини ZMINA, ГО «Донбас SOS», ГО «Крим SOS», БФ «Право на захист», БФ «Схід SOS», ГО «Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ», БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервіsez», Кримська правозахисна група, ГО «Розуміння кризи».

Подання оцінює виконання Україною рекомендацій щодо захисту прав людей, які постраждали внаслідок збройної агресії Росії. Автори документа зазначають, що попри окремі позитивні зміни державна політика щодо постраждалих залишається фрагментарною, а частину рекомендацій, наданих Україні у 2017 році, досі не виконано.

Зокрема, правозахисники звертають увагу на відсутність єдиного органу, відповідального за формування політики щодо людей, які постраждали від війни. На їхню думку, розподіл повноважень між різними міністерствами призвів до втрати міжвідомчої координації, а частина функцій, зокрема щодо перехідного правосуддя та захисту прав жителів тимчасово окупованих територій, була втрачена.

Окремо у звіті проаналізували проблеми з компенсацією шкоди. Чинний національний механізм охоплює лише окремі категорії житлової нерухомості, пошкодженої або знищеної після 24 лютого 2022 року. Водночас люди, чие майно було знищене до початку повномасштабного вторгнення або залишилося на територіях, окупованих до 2022 року, не мають доступу до компенсації. Крім того, передбачена законом система обліку немайнової шкоди досі не запрацювала.

Правозахисники також зафіксували численні бар'єри для жителів тимчасово окупованих територій. Серед них – необхідність звертатися до суду для реєстрації народження чи смерті, неврегульованість використання документів, виданих в окупації, складнощі з поверненням громадян без українських документів та обмежений доступ дітей до української освіти.

У частині щодо внутрішньо переміщених осіб коаліція відзначила ухвалення нової редакції закону про забезпечення прав і свобод ВПО як важливий крок до формування комплексної політики. Водночас автори звертають увагу на збереження дискримінаційних підходів у пенсійному забезпеченні людей, які виїхали з тимчасово окупованих територій, а також на потребу посилити участь рад ВПО у формуванні державної політики.

За результатами аналізу з 10 рекомендацій повністю виконаною визнали лише одну – рекомендацію Франції щодо надання медичної допомоги переміщеним особам. Решта рекомендацій перебувають у процесі виконання або демонструють незначний прогрес.

Коаліція рекомендує Україні визначити єдиний орган, відповідальний за політику щодо постраждалих від війни, створити комплексну систему підтримки таких людей, запровадити повноцінний облік немайнової шкоди, забезпечити ефективний компенсаційний механізм, спростити доступ жителів тимчасово окупованих територій до адміністративних послуг та усунути дискримінаційні практики щодо внутрішньо переміщених осіб і пенсіонерів.

Ознайомитися з повним текстом подання Коаліції організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, можна українською та англійською мовами.

Запобігання катуванням та умови утримання в місцях несвободи

Ще одне подання ZMINA підготувала спільно зі Всесвітньою організацією проти катувань (World Organisation Against Torture, OMCT). У ньому проаналізували сім рекомендацій, що стосуються запобігання катуванням та іншим видам неналежного поводження.

Аналіз охопив питання погодження кримінального законодавства з Конвенцією проти катувань, ефективності розслідування випадків катувань Державним бюро розслідувань, належного фінансування та незалежності Національного превентивного механізму (НПМ), покращення умов тримання в місцях несвободи, а також захисту прав неповнолітніх та людей з інвалідністю, які перебувають у місцях несвободи.

За результатами оцінки всі сім рекомендацій визнали виконаними лише частково. Це свідчить про наявність окремих позитивних змін, але водночас про збереження системних проблем.

У поданні відзначено, що Україна здійснила низку важливих кроків, зокрема вдосконалила кримінальне законодавство щодо відповідальності за катування, запровадила спеціалізацію слідчих Державного бюро розслідувань з розслідування катувань, продовжила реформування пенітенціарної системи та забезпечує безперешкодний доступ Національного превентивного механізму до місць несвободи. Водночас експерти звернули увагу на низку нерозв'язаних проблем: неповну відповідність визначення катування положенням Конвенції ООН проти катувань, недостатнє фінансування НПМ, неналежні умови тримання насамперед у слідчих ізоляторах, дефіцит медичного персоналу та відкладену інтеграцію пенітенціарної медицини до єдиного медичного простору.

Ознайомитися з повним текстом подання ZMINA та OMCT можна тут: <https://zmina.ua/wp-content/uploads/sites/2/2026/07/submission-upr-zminaomct.pdf>

28.07.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-rozpochav-czykl-navchannya-dlya-praczivnykiv-6-osel-staczionarnogo-doglyadu-v-troh-oblastyah-ukrayiny/>

БФ «Схід SOS» розпочав цикл навчань для працівників 6 осель стаціонарного догляду в трьох областях України

Фахівці й фахівчині Благодійного фонду «Схід SOS» реалізували перший етап циклу навчань для команд осель стаціонарного догляду.

Ми супроводжуємо представників маломобільних груп населення, зокрема самотніх старшого віку та людей з інвалідністю, на всьому шляху евакуації – від виїзду з небезпечних територій до розселення у відносно безпечному місці.

Для нас важливо, щоби після евакуації люди могли жити в безпечних умовах, отримувати якісний догляд і підтримку, що враховує їхні індивідуальні потреби. Для цього команда ремонтує й облаштовує оселі стаціонарного догляду, а також підтримує заклади, які готові розвивати сучасні підходи до догляду та впроваджувати практики, засновані на повазі до гідності кожної людини. Один з інструментів підтримки таких закладів – це навчання їхніх команд.

Перший цикл навчання розпочався у червні 2026 року. Станом на липень реалізовано модуль для 74 працівників і працівниць осель стаціонарного догляду (в селі Стецева та в місті Калуш на Івано-Франківщині; у селі Миколаївка й селищі Бессарабське на Одещині, а також у селах Гупалівка та Могилів на Дніпропетровщині), які пройшли навчальну програму від регіональних команд БФ «Схід SOS» із Вінниці, Дніпра і Миколаєва.

В основі навчальної програми – практичний досвід команди фонду, що формувався від 2022 року під час евакуації, психосоціального супроводу та підтримки людей старшого віку і з інвалідністю.

Програма складається з трьох модулів і поєднує два напрями: розвиток професійних навичок і сесії психологічної підтримки. Учасники й учасниці поглиблюють знання з принципів людиноцентричного та інклюзивного догляду, доступності й поваги до гідності людини, а також відпрацьовують індивідуальний підхід до кожного підопічного на практичних кейсах.

«Працівники осель щодня взаємодіють із людьми, які пережили втрату дому, вимушений переїзд, самотність або погіршення стану здоров'я. Такі переживання можуть проявлятися по-різному, і варто розуміти, що за складними емоціями часто біль чи сильний стрес. Нам було важливо, щоб навчання дало не лише професійні знання, а й інструменти самопідтримки», – зазначила координаторка психологічного напрямку БФ «Схід SOS» Юлія Крат.

На завершення модуля психологиня й фахівчиня із соціальних питань проводить сесії, присвячені емоційному відновленню, профілактиці професійного вигорання та розвитку навичок самодопомоги.

«Ми прагнули створити атмосферу довіри, хотіли не лише ділитися знаннями, а й уважно слухати людей, які щодня підтримують інших. Коли працівники можуть відкрито говорити про свої труднощі, вони перестають залишатися з ними наодинці. Це допомагає по-новому подивитися на власну роботу, не брати на себе чужий біль і зберігати сили, щоб і надалі підтримувати тих, хто цього потребує», – розповідає фахівчиня із соціальних питань БФ «Схід SOS» Олена Боса.

Ремонт і облаштування осель створюють умови для життя. Знання, досвід і внутрішній ресурс команд роблять їх місцем, де людина справді отримує важливу підтримку. Саме тому БФ «Схід SOS» одночасно розвиває інфраструктуру і посилює команди, які щодня піклуються про інших.

Діяльність Благодійного фонду «Схід SOS» здійснюється в межах проєкту EMPOWER, що фінансується Федеральним міністерством економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) спільно з Європейським Союзом та впроваджується GIZ Ukraine.

28.07.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/zalyakuvannya-z-boku-okupantiv-trudnoshhi-zi-zvyazkom-i-nestacha-informacziyi-fahivchyni-bf-shid-sos-rozpovily-vydannyu-vchysya-media-pro-osvitu-na-tot/>

Залякування з боку окупантів, труднощі зі зв'язком і нестача інформації: фахівчині БФ «Схід SOS» розповіли виданню «Вчися.Медіа» про освіту на ТОТ

«У разі відмови віддавати дитину до окупаційної школи батьків можуть звинуватити в «невиконанні батьківських обов'язків». Саме тому чимало дітей змушені відвідувати її, а після занять – таємно навчатися в українських закладах у дистанційному форматі. Ми фіксували випадки, коли батьки зашторювали вікна, щоб ніхто не дізнався, що дитина навчається за українською програмою, а деякі родини навіть намагалися переховувати дітей, щоб не віддавати їх до окупаційних шкіл», – розповідає координаторка напряду документування воєнних злочинів Благодійного фонду «Схід SOS» Катерина Дорош про реалії освіти на тимчасово окупованих територіях.

Освіта на ТОТ – це виклик для українських дітей та їхніх родин і болюча для усвідомлення тема. Окупаційна влада насаджує українським дітям та молоді російську пропаганду та ідеологію. А доступ до онлайн-навчання в українських школах ускладнений через нестабільний зв'язок, а також страх переслідувань і покарань.

Менеджерка освітніх програм БФ «Схід SOS» Юлія Кіщенко зазначила, що кількість дітей, які перебувають у тимчасовій окупації та продовжують дистанційне навчання в українських школах, з кожним роком повномасштабної війни зменшується:

- 158 077 осіб (дані за вересень 2022 року);
- 68 020 осіб (вересень 2023-го);
- 44 283 особи (вересень 2024-го);
- 35 361 особа (вересень 2025-го).

Катерина Дорош та Юлія Кішенко розповіли виданню «Вчися.Медіа» про головні виклики освіти на ТОТ, доступ до українського навчання та необхідні державні рішення.

Про бар'єри у доступі до української освіти

На початку цього року БФ «Схід SOS» презентував аналітичний звіт «Порушення міжнародного гуманітарного права у сфері освіти в Україні (лютий 2022 – травень 2025)», у якому зібрав свідчення про системне перешкоджання доступу до української освіти з боку росії, що розпочалося ще у 2014 році:

- спершу українську мову поступово витісняли з програм на ТОТ, а згодом вона фактично зникла з освітнього процесу;
- до шкільного календаря поетапно вводили державні свята рф;
- учителів та учительок зобов'язували працювати за методичними матеріалами, які містять політизовані інтерпретації подій та формують лояльність до російської держави.

Посилаючись на звіт, Катерина Дорош зазначила: якщо хтось із російських спецслужб виявить, що дитина навчається в українській школі, родині можуть загрожувати обшуки, перевірки телефонів, звинувачення в екстремізмі, а також погрози щодо позбавлення батьківських прав.

«Такі дії формують атмосферу страху й тотальної недовіри. Люди бояться комунікувати навіть в інтернеті, оскільки є ризик натрапити на представників спецслужб. Значною мірою доступ до української освіти залежить від особистих зв'язків, однак із часом вони слабшають або зникають. Часто батьки, побоюючись наслідків, ухвалюють рішення не залучати дітей до українського навчання, навіть якщо не підтримують окупаційну владу», – додала координаторка.

Додатковий бар'єр у доступі до української освіти – технічні труднощі. Юлія Кішенко зауважила, що через нестабільний зв'язок діти змушені виїжджати до інших населених пунктів у його пошуках, а навчання у двох школах призводить до надмірного навантаження.

Про російську систему освіти

Одним із ключових елементів окупаційної освітньої політики є так зване «патріотичне виховання», яке має мілітаризований характер. На тимчасово окупованих територіях запровадили обов'язкові заняття під назвою «Разговори о важном» – про історію росії, державні символи та військових як «героїв батьківщини». У класах створюють так звані «парти героя», присвячені представникам російської армії.

Крім цього, рф активно залучає дітей до різних організацій, як-от «Юнармия» та «Движение первых». Через них дітям нав'язують військові цінності та готують до ролі майбутніх військових російської армії.

«Ці практики не нові – їх застосовують ще з 2014 року. Ми фіксували випадки, коли дітям молодшого шкільного віку під час уроків демонстрували відео з насильством щодо українських військовополонених», – наголосила Катерина Дорош.

Про роботу з дітьми та молоддю з ТОТ

Юлія Кіщенко зауважила, що не всі вчителі та батьки знають про освітні можливості для дітей із ТОТ, зокрема про існування типової освітньої програми або педагогічного патронажу. За її словами, аналіз звернень від вступників і вступниць із ТОТ також свідчить про брак єдиного підходу з боку закладів професійної та фахової передвищої освіти до застосування відповідних нормативних положень. В окремих випадках це призводить до того, що в спрощеному вступі просто відмовляють.

«Освітній напрям нашого фонду також чекає на затвердження окремого Порядку визнання результатів навчання осіб, які проживали на ТОТ. Він необхідний, щоб діти та молодь могли отримати документи про повну загальну середню освіту, якщо вони навчалися за російськими освітніми програмами й не мали змоги відвідувати українські школи з міркувань безпеки», – наголосила Юлія Кіщенко.

Про те, як підтримувати зв'язок із дітьми на ТОТ

Фахівчині БФ «Схід SOS» переконані, що українським державним інституціям слід завчасно посилювати комунікацію щодо можливостей для дітей та молоді з ТОТ.

«Було б добре, якби в нас був окремий департамент, який займався питаннями освіти дітей та молоді з ТОТ – від школи до університету. Наразі повноваження розділені між різними департаментами, бракує системності та скоординованості», – зазначила Юлія Кіщенко.

На її думку, державним інституціям варто:

- надавати більше інформаційної підтримки для педагогів і педагогинь, які працюють із дітьми з ТОТ;
- врегулювати нормативну базу щодо навчання осіб з ТОТ;
- збільшити обсяг місць, що фінансуються коштом державного бюджету за квотою-2 (*квота-2 – визначена кількість бюджетних місць для прийому вступників із тимчасово окупованих територій або територій активних бойових дій);
- забезпечити систематичне підвищення кваліфікації працівників і працівниць освітніх центрів «Крим-Україна» та «Донбас-Україна»;
- створити при МОН України тематичний консультативно-дорадчий орган;
- забезпечити психологічну та фінансову підтримку вступників з ТОТ, які повертаються в Україну;
- сприяти в оформленні посвідчення особи на повернення в Україну (так званого «білого паспорта») для молоді з ТОТ в українських закордонних дипломатичних установах у найкоротші терміни.

30.07.2026

Благодійний фонд «Стабілізуєш Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/zavdiaky-vam-liudy-bachat-shcho-vony-ne-sami-shcho-ikh-ne-kynuly-istoriia-spivpratsi-z-novooleksandrivskoiu-hromadoiu-zaporizkoi-oblasti/>

«Завдяки вам люди бачать, що вони не самі, що їх не кинули»: історія співпраці з Новоолександрівською громадою, Запорізької області

Світлана, директор комунальної установи Центр надання культурних, гуманітарних, психологічних послуг Новоолександрівської сільської ради, була змушена покинути свою домівку разом із мешканцями Новоолександрівської громади навесні 2026 року через постійні обстріли та руйнування інфраструктури.

«Спочатку була оголошена евакуація для родин із дітьми, а коли поїхали діти і батьки, потягнулися й інші мешканці, бо обстріли ставали все частішими. Було неможливо перебувати на території», – розповідає Світлана.

Майже всі жителі громади перемістилися у місто Запоріжжя. Хтось – орендує житло, хтось – живе у родичів, хтось – у місці тимчасового проживання. Тому сільська рада почала шукати можливості, як допомагати людям на території, куди вони виїжджають, а потім почала шукати і приміщення для того, щоб розташувати сільську раду, комунальні заклади і гуманітарний штаб.

Співпраця БФ «ССС» з Новоолександрівською громадою розпочалася ще три роки тому. Протягом цього часу ми допомагали мешканцям на території громади, а коли вони перемістилися до міста Запоріжжя, одразу відгукнулися на прохання про підтримку. Зараз ми підтримуємо людей, які перемістилися, у вигляді грошової допомоги, гігієнічних наборів, також вони отримують консультації психологів, юристів та кейс-менеджері

Попри те, що багато мешканців громади евакуювалися, частина все ще проживає на її території.

«Домогти людям, які залишаються там виявилось набагато важче, ніж тим, хто виїхав, але це не менш важливо. На території громади не працюють магазини та пошта, туди не завозять товари. Ми шукаємо тих, хто зможе надати підтримку людям, які досі проживають у населених пунктах громади», – додає Світлана.

Ці люди багато що втратили, але продовжують працювати, щоб мешканці Новоолександрівської громади не почувалися самотніми, а їхня адаптація на новому місці проходила легше.

«А завдяки вам у нас все вдається».

Допомога надається в межах проекту «MESH: Багатогалузева надзвичайна допомога громадам із високим рівнем ризику» від БФ «Стабілізуєш Сунпорт Сервісез» за координації БФ «Право на захист» та за підтримки Гуманітарного фонду для України (ГФУ/UHF).